

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 25c.

PENKTADIENIS, FRIDAY, LIEPA — JULY 19, 1985

Nr. 140

LKB Kronika Nr. 66

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Religinių reikalų tarybos įgaliojimų Petriui Anilioniui.

Kun. Juozapo Ramanto, Žalpių klebono, Kelmės raj.,

Pasiaiškinimas

1984 m. spalio 30 d. Pakražančio apylinkės pirminkas parodė man Religijų reikalų įgaliojimų P. Anilionio vardu rašytą išpėjimo raštą, kad aš neturiu teisės laikyti pamaldas ir patarnauti tikintiesiems Viduklės bažnyčioje. Toks Religijų reikalų kulto įgaliojimo raštas yra priešingas TSRS Konstitucijai, Helsinkio nuostatams, ir Tarptautinėms teisėms bei įstatymams, kuriuos pasirašė Tarybų Sąjungos Vyriausybė.

Vyskupas, paskyręs mane į Žalpius, įpareigojo pagelbėti aptarnauti Viduklės parapijos tikintuosius, kada tik jie mane prašys. Buvo pasiūlyta man gyventi Viduklėje ir būti Žalpių klebonu, nes Žalpių Bažnyčiai priklausantis gyvenamas namas — klebonija bedievių atimta ir kunigai turi gyventi supuvusioje, avarinėje lūšnoje, kurios nei taisyti, nei remontuoti neįmanoma.

Beveik pusė Žalpių parapijos yra Raseinių rajono ribose, rubežiuojasi su Viduklės parapija ir nusitęsia arti paties Viduklės. Žalpių parapijos tikintieji savo mirusiuosius laidoja Viduklės parapijos kapinėse, todėl aš privalau atlikti religines laidotuvių apeigas ir atlikti pamaldas mirusių prisiminimo metu, trisdešimtą dieną nuo mirties dienos ir kitomis progomis Viduklės bažnyčioje, kada tik manęs prašo ir atvažiuoja parsivežti.

Ką man daryti — patarnauti ar atsisakyti patarnavimų tikintiesiems — nurodo Bažnyčios kanonai. Bausmes dėl galimų ar negalimų

patarnavimų skiria vyskupas, o ne vykdomieji komitetai. Jei visa tai nepatinka RRT įgaliojimų, prašau savo pažiūras derinti su vyskupijos vyskupu.

1984 m. lapkričio mėnesio 5 d. Kelmės rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Lapinskienė, išsikvietusi mane į Kelmę, parodė man iš Raseinių rajono gautą antrą išpėjimą, tokio pat turinio kaip ir pirmasis. Pradžioje pavaduotoja barė mane, kad po pirmo išpėjimo vėl dalyvavau spalio mėn. 26 dienos pamaldose už kun. Svarinską Viduklės bažnyčioje, nors tuo metu dar nebuvau gavęs jokio išpėjimo, pirmą išpėjimą man parodė spalio mėnesio 30 d. Ir matęs išpėjimus, netikiu, kad jie būtų rašyti RRT įgaliojimų, nes pirmasis be jokio anspaudu, o antrame išpėjime išsireiškia: „Liaupsinai nusikaltėlių A. Svarinską...“ Taip gali išsireikšti tik eilinis žmogus, nepažindamas kunigų, tuo labiau uolius kunigo Alfonso Svarinsko, o ne aukštą pareigūną. Be to nė vieno išpėjimo rašto man nedavė nei pasiimti, nei nusirašyti turinio.

Religijų kulto įgaliojimus turėtų būti tarpininku tarp šiandieninės ateistinės valdžios ir mūsų, beveik visos liaudies ir jos kunigų, objektyviai nušviesti saulei ateisti kunigų darbą, o ne vykdyti neapykantą pasižymėjusių saulei ateistų interesus.

Taip, kun. A. Svarinskas „prasikaltėlis“ bedieviams. Tikintiesiems kun. A. Svarinskas yra vienas iš uoliausių kunigų, vienas iš dvasingiausių, atliekančių ne kulto tarno, o katalikų kunigo pareigas, realius daiktus ir įvykius išskeldamas į tiesos matą... Už tai jis kankinamas, tačiau kankinių kancijos ir kraujas stiprina šventą Tikėjimą.

(Bus daugiau)

Pakeitė politruką

Maskva. — Sovietų partijos vadas Gorbaciovas toliau veda valdžios žmonių pakeitimo programą. Per Rytų Vokietiją atėjo žinia, kad iš pareigų atleistas vyriausias raudonosios armijos politinis karininkas Aleksiejus Jepičevas, užėmęs tą vietą 1962 m. Jis pasitraukė į pensiją, jo vieta paskirta buvusiam sovietų jėgų vyriausiam politrukui Rytų Vokietijoje, generolui Aleksiejui Lizičevui, 57 metų. Gen. Jepičevas buvo 77 metų. Į Maskvą perkeltas ir gen. Michail Saizev, sovietų jėgų vadas Rytų Vokietijoje. Praėjusią savaitę su juo atsisveikino Rytų Vokietijos komunistų vadas Honeckeris.

Mirė daktaras Br. Povilaitis

Liepos 17 d. staigiai nuo širdies priepuolio ligoninėje mirė a. a. dr. Bronius Povilaitis, su žmona gyvenęs Tillsonborge, Ont., Kanadoje.

Velionis buvo gimęs 1907 m. rugšėjo 5 d. Diržų km., Žemelio valsč., Šiaulių apskr. 1925 m. baigė Linkuvos gimnaziją, o 1930 m. Žemės ūkio akademiją Dotnuvoje, gaudamas agronomo diplomą. Dar studijavo Goettinge Vokietijoje ir McGill universitete Montrealyje, Kanadoje,

Juodieji žydai Izraelyje protestuoja dėl rabinų reikalavimo, kad jie atliktų kai kurias apeigas, prieš gaudami „tikrųjų žydų“ dokumentus. Iš Etiopijos atgabenti falašai žygiavo į Tel Avivo aerodromą, reikalaudami, kad juos vežtų atgal į Sudaną, iš kur jie buvo perkelti į Izraelį. Protesto žygis buvo nutrauktas, kai premjeras sutiko susitikti su falašų vadais ir išklausti jų skundų.

Švedų spaudoje

Stokholmas. — Vienas iš plačiausiai skaitomų Švedijos laikraščių „Svenska Dagbladet“ atspausdino ilgą straipsnį apie Švedijoje gyvenančius pabaltiečius ir jų veiklą. Kaip ir kituose kraštuose, taip ir Švedijoje pats svarbiausias pabaltiečių uždavinys yra — kelti viešumon dabartinę neteisėtą Pabaltijo kraštų padėtį, tuose kraštuose vykdomus tautų ir pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus, išskirti lietuvių, latvių ir estų laisvės siekius. Švedijoje gyvena apie 36 tūkstančiai pabaltiečių, kurių daugumą sudaro estai — jų yra apie 32 tūkstančius, latvių yra daugiau negu trys tūkstančiai, o lietuvių tik apie šimtinė. Visi pabaltiečiai čia yra gerai susiorganizavę, išlaikę savo tapatybę ir tautinę sąmonę, nors ir yra įsijungę į Švedijos visuomeninį gyvenimą. Švedijoje veikia apie 50 įvairių pabaltiečių kultūrinių bei politinių organizacijų, kurių nemaža dalis gauna Švedijos vyriausybės finansinę paramą. Pačios svarbiausios pabaltiečių organizacijos Švedijoje yra estų tautinis komitetas ir latvių informacijos centras, kuris renka ir skelbia dokumentinę medžiagą apie Pabaltijo kraštus. Estai turi pradinę mokyklą Stokholme ir gimnaziją Goeteborge, kurias lanko apie 170 mokinių. Veikia dar pagalbinės mokyk-

los, taip pat estų šventovės, bibliotekos, apylyvai, muzikos ir dainų ansambliai. Pabaltiečių veikia Švedijoje, rašo „Svenska Dagbladet“, yra raktis sovietams, kurie stengiasi infiltruoti į pabaltiečių organizacijas ir jas suskaldyti. Laikraštis atkreipia dėmesį, kad nemažai sovietų diplomatų buvo išsiųsta iš Švedijos dėl to, kad jie slapta rinko žinias apie pabaltiečių veiklą. Šnipų veiklą sutrukdė švedų saugumas su pabaltiečių pagalba. Pabaltiečių veiklą Švedijoje skatina ir gyvina geografinis artumas su jų tėvynėmis.

Švedijos gynybos ministerija pranešė, kad Baltijos jūroje nukrito sovietų karo aviacijos naikintuvas. Katastrofa įvyko tuo metu, kai sovietinis naikintuvas skrido paskui Švedijos žvalgybinį lėktuvą tarpautiniuose vandenyse, stebintį Varšuvos Sutarties kroatų laivyno manevrus Gotlando salos pietvakariuose. Nėra žinomos priežastys, dėl kurių sovietų naikintuvas staiga nukrito. Manoma, kad naikintuvo pilotas katastrofoje žuvo. Švedijos užsienio reikalų ministerijos atstovas išreiškė nuomonę, kad dėl įvykusios katastrofos neturėtų iškilti komplikacijų Švedijos santykiuose su Sovietų Sąjunga.

Kruvinos riaušės Pietų Afrikoje

Johanesburg. — Pietų Afrikoje toliau vyksta juodųjų riaušės. Trečiądienį jos palietė ir didžiausią juodųjų miestą Soweto, kur kruvini neramumai vyko 1976 birželio mėn. Tuomet žuvo 575 juodieji. Paspriešinimas baltųjų rasištinė aparteido politikai pasireiškė jau 26-se juodųjų miestuose. Į riaušes įsijungė ir juodieji studentai, pradėję mokyklų boikotą. Ištosios apylinkės paskendusios ašarinių dujų debesyse. Puolami baltųjų autobusai ir automobiliai. Daugiausia nukentė

TRUMPAI IŠ VISUR

— Izraelio premjeras Peres susitiko su dviem palestiniečių vadais: Betliejaus ir Nablus miestų burmistrais. Izraelis atmeta derybas su palestiniečiais, kurie negyvena Izraelyje. Jordanas ir Amerika tariasi dėl sarašo palestiniečių, kurie derėtusi su Izraeliu, tačiau Izraelio valdžia nelinkusi derėtis su PLO veikėjais, nes jie siekia Izraelio sunaikinimo.

— Prezidento žmona Nancy Reagan uoliai atlieka uždavinius, kurių negali atlikti prezidentas. Pirmadienį ji susitiko su 400 diplomatų, dalyvavo Baltųjų Rūmų koncerte. Trečiądienį ji aplankė lėktuvnešį „America“.

— Chicagos miesto meras su keliais aldermanais dalyvavo šv. Petro aikštėje bendrojoje audienijoje, susitiko su popiežium Jonu Paulium II, pasikeitė dovanomis. Vėliau meras Washington aplankė Romos burmistra Ugo Vetere, pasikalbėjo apie didžiųjų miestų problemas.

— Izraelio parlamente kilo triukšmas, kai užsienio reikalų ministerijos sovietų ir Rytų Europos skyriaus vedėjas Josef Guvryn pasiūlė Jeruzalės miesto tarybai pavadinti vieną miesto gatvę mirsio parlamento nario, komunistų partijos atstovo, Shmuel Mikunis vardu. Parlamento dešinieji nariai tam priešinosi. Rabinas Meir Kahane pareikalavo, kad Guvryn atsisitadydintų iš pareigų. Jo buvimas ministerijoje tik įrodo, kaip komunistas yra infiltravęs užsienio reikalų ministeriją, pasakė rabinas.

— Įtakingi senatoriai, jų tarpe respublikonai, priešinosi įstatymo projektui, kuris leistų prezidentui vetuoti atskiras valstybės biudžeto sumas. Iki šiol prezidentas galėjo priimti ar vetuoti ištisą biudžetą, o dabar siūloma leisti jam išbraukti specialius biudžeto skyrius, net atskiras eilutes.

— Apsilankiusį ligoninėje viceprezidentą Bushą prezidentas Reaganas juokais erzino dėl jo turėtų per aštuonias valandas prezidento galybi. Bushas atsakė planavęs išsiųsti prezidentą Reaganą ambasadoriumi į Iraną.

— Egipto saugumo policija suėmė fundamentalistų musulmonų grupės vadą, šeiką Salamą ir 46 jo šalininkus. Jie kaltinami perversmo kurstyimu, veikla prieš vyriausybę.

— JAV pareigūnai išvyko į Zėnevą tartis su Šveicarijos valdininkais dėl prezidento Reagano vizito lapkričio 19-20 dienomis. Tuomet planuojamas prezidento pokalbis su sovietų vadu Gorbaciovu.

— Prancūzija pareikalavo „paaiškinimų“ iš JAV ambasados. Spauda paskelbė, jog pasitraukęs ambasadorius E. Galbraith pareiškė, jog būsimus prancūzų parlamento rinkimus laimės prancūzų dešinieji. Jis pataręs Prancūzijai uždaryti komunistų partiją, paskelbti ją nelegalia.

Juodieji pareigūnai. Soweto mieste sudegintas juodo mero namas. Sudėgintos turtingo juodojo maisto parduotuvės, puolamos juodųjų policininkų šeimos.

Daugelyje P. Afrikos vietovių prasidėjo anarchija ir kraujo liejimas, miestams padaryta daug nuostolių.

Juodųjų žydų protesto žygis

Tel Avivas. — Šimtai juodųjų Etiopijos žydų surengė Izraelyje protesto demonstraciją. Liepos 16 d. jie išsirengė žygi iš Afula miesto, kur valdžia apgyvendino nemažai juodųjų, į Tel Avivą. Juodieji atkreipė žmonių dėmesį savo plakatais. Jų tikslas buvo žygiuoti į Tel Avivo aerodromą, į kurį jie buvo slapta atvežti iš Sudano.

Juodųjų žydų ar falašų pyktį sukėlė Izraelio rabinų užsispyrimas neduoti falašams pilnų žydų teisių, kol jie nepriims ceremoninio „krikšto“ — „mikvah“, — religinio panardinimo į vandenį. Šis ritualas juodųjų atmetamas iš principo. Korespondentai, kurie kalbėjosi su falašų demonstracijos vadais, rašo, jog juodieji žydai nepatenkinti, kad jie laikomi „netikrais“, nors jie už savo tikėjimą kentėjo Etiopijoje ir daug jų prarado gyvybes, stengdamiesi patekti į Izraelį. Mes buvome atvežti į Izraelį kaip žydai, o dabar mums sakoma, kad mes ne žydai. Tai kuriems galams mus čia atvežė, kalbėjo vienas demonstracijos vadovas. Mums reikia trejus metus tarnauti kariuomenėje, mes viską darome, kaip žydai, todėl turime turėti ir jų teises. Rabinai atsako sutuokti falašus, lyg mes būtume kokie gojai. Aš verčiau mirčiau, negu priimčiau „mikvah“, pasakė vienas jaunas falašas New York Times reporterui T. Friedman'ui.

Nors pasaulio žydai gyrė Izraelį už juodųjų žydų įsileidimą, tačiau Izraelyje yra daug tokių, kurie mano, kad valdžia padarė klaidą. Vyriausias Izraelio rabinas šefardų žydų reikalams Ovadia Josef jau 1975 metais pripažino, kad falašai yra seniai dingusios žydų genties „dan'q“ palikuonys ir jie todėl laikytini „tikrais žydais“. Dabar rabinatas tvirtina, kad tiek šimtų metų atskirti nuo Halakhic įstatymų ir tradicijų, falašai privalo „atnaujinti“ savo žydiškumą. Buvo reikalaujama, kad kiekvienas falašas vyras turėtų simbolinį apipjaustymą. Tačiau tarp 15,000 falašų kilo didelis triukšmas. Juodųjų atstovai tvirtino, kad juodieji yra „geresni“ žydai už dabartinius izraeliečius, kurių gyvenimo būdas yra beveik „pagoniškas“.

Be rabinų leidimo joks žydas Izraelyje negali susituokti. Rabinai reikalauja atlikti vandenyje panėrimo ritualą, be kurio falašai negaus asmens dokumento.

— Tarptautinės aviacijos sąjungos saugumo specialistas R. Wallis paskelbė, kad Atėnų tarptautinis aerodromas po įvairių pagerinimų yra laikytinas saugiu.

— Irano žinių agentūra paskelbė, kad Irano prezidento rinkimai įvyks rugpjūčio 18 d. Neskelbiami kandidatai.

— Indijos premjeras Gandhi nusiskundė, jog Indija negavo jokių informacijų apie sikhų teroristų veiklą Amerikoje. Jis tik iš spaudos patyręs, kad Alabamoje yra sikhų teroristų treniravimo stovykla.

— JAV vyriausybė paskyrė dar 8 mil. dol. Jungtinių Tautų Palestinos pabėgėlių fondui. Šiais metais JAV davė palestiniečių šalpos reikalams jau 75 mil. dol.

Prieš kelis mėnesius ortodoksai žydai išvarė juodųjų grupę nuo Raudų sienos, prie kurios jie bandė melstis. Daug miestų atsisakė įsileisti juoduosius į savo tarpą. Jie laikomi ir paruošiami gyvenimui Izraelyje laikinosios stovyklose ir imigracijos centruose.

Juodieji žydai nutraukė savo žygi į Tel Avivą, kai premjeras Peres pažadėjo patyrinti jų skundus.

Jau daug metų Izraelyje ginčus sukulia ortodoksų žydų laikysena. Yra kelios religinės partijos, kurios parlamente turi nemažą galią. Rabinai turi šiuo metu 12 parlamento narių. Religinės partijos vadai J. Burg yra buvęs visose vyriausybėse jau nuo 1948 m. Kabinete yra religinių reikalų ministras, vidaus reikalų ministras visada būna religinės partijos atstovas. Jis tvarko policiją. Religinė partija valdo ir švietimo ministeriją, nustato mokslo programą. Valdžia išlaiko „yeshivas“, privačias religines mokyklas, kurių studentai atleidžiami nuo karinės tarnybos.

Izraelyje nemažai gyventojų yra menkai religingi, yra daug nepraktikuojančių žydų. Tokie dažnai susikerta su giliai tikintiesiais. Ateistai kalba, kad Izraelis pamažu tampa „žydišku Iranu“, kur viską tvarko ajatolos ir mulos. Bandoma Izraelį paversti teokratiška valstybe. Rabinai bandė prarasti įstatymą, kuris žydais laikytų tik tokius asmenis, kuriuos iš kitų tikėjimų perkrikštijo ortodoksai rabinai. Amerikoje veikiančių dviejų reformos bažnyčių rabinų priimti į judaizmą žmonės nebūtų Izraelio pripažinti žydais. Nepriimtini ir konservatorių rabinų krikštymai asmenys. Tai sukėlė nemažą triukšmą tarp Amerikos žydų, kurių daug yra reformos ir konservatorių pasekėjų.

Izraelyje rabinatas bando nustatyti, kur galima ir kur negalima vykdyti archeologinius kasinėjimus. Bandoma sustabdyti šeštadieniais viso viešojo transporto judėjimą, nors sulaukėti El Al keleivinių lėktuvų skridimus šeštadieniais religinei partijai nepavyko. Bandoma uždaryti kino teatrų, klubus, kitas pramogas šeštadieniais. Jau buvo nemažai susikirtimų tarp tikintųjų ortodoksų ir mažiau religingų jaunuolių, kurie apsišvaido akmenimis. Kai kurie butai, kur garsiai grojama muzika ar vyksta „nepadorūs“ baliai, buvo religingų „Agudat Israel“ narių sudeginti. Tos organizacijos nariai niekad netarnauja Izraelio vyriausybėje. Pasauliečiai kritikai tvirtina, kad „hasidikai“ grįžta į tolimą praeitį ir skaldo Izraelį daugiau už politikus.

KALENDORIUS

Liepos 19 d.: Vincentas Paul, Aureja, Darsūnas, Tanga.

Liepos 20 d.: Česlovas, Severa, Alvydas, Aukštuolė.

ORAS

Saulė teka 5:31, leidžiasi 8:22.

Saulėta, temperatūra dieną 90 l., naktį 65 l.

SPORTO APŽVALGA

Futbolas Chicagoje

PASIRUOŠIMAS ATEICIAI

„Lituanicos“ futbolo klubas šį rudenį ruošiasi minėti savo veiklos 35 metų sukaktį. Ar tą sukaktį planuoja atžymėti tik banalia vakariene ir šokiais, ar ir kuo reikšmingesniu, dar neteko girdėti.

Prieš kiek laiko iškilo į paviršių vienas jaunas vyras, apie kurį nebuvo ne pagalvota. Tas vyras — Henrikas Civinskis pasisiūlė po „Lituanicos“ sparnu suorganizuoti jauniausių žaidėjų paruošimą — treniruotes. Nedelsiant per „Margutį“ ir „Draugą“ paskelbus, kad verbuojami 7-10 metų amžiaus futbolistai, birželio 17 d. rytą mamytės ir močiutės atvedė į Marquette Parko aikštę, prie 69 ir California, būrelį pusiau uniformuotų berniukų ir mergaičių, būsimų futbolo žvaigždžių. Pats vadovas, apsirūpinęs klubo parūpintais ir nuosavais kamuoliškais, raudonais bokšteliais aikštėi pažymėti ir valdžios simboliu švilpuku, be didelių ceremonijų pradėjo pamokas. Jos ir dabar su nemažėjančiu entuziazmu vyksta kiekvieną pirmadienį ir trečiadienį nuo 10 val. ryto ligi 12 val. Nauji kandidatai vis dar priimami minėtu laiku.

Ar iš jų užaugs nauji Jenigai, Ringai, Zukauskai ir panašūs, kurie vėl garsins „Lituanicos“ vardą, teks palaukti, kad įsitikintumėm. Žingsnis jau žengtas ta linkme. Jei pasisektų, būtų puikus įnašas sukaštuviniams metais lietuvių futbolo veiklai pradžiai.

„LITUANICAI“ NEPASISEKĖ

Praėjusį sekmadienį „Lituanicos“ vyrų komanda žaidė „State Cup“ rungtynes prieš pirmąjį amerikiečių meksikiečių lygos komandą „Ajutla“. Po apylygės kovos, St. Jenigai neišnaudojus baudinio, pralaimėjo rezultatu 1:2. Mūsiškių įvartį įkirtė E. Jenigas.

Šį šeštadienį, liepos 20 d., „Lituanicos“ vyrų komanda ir veteranai vyksta į St. Joseph, Mich., dalyvauti turnyre.

Rugpjūčio 11 d., sekmadienį, „Lituania“ ruošia 6 komandų turnyrą — gegužinę Marquette Parko aikštėje.

J.J.

GABUS JAUNUOLIS

Lietuviški sporto klubai džiaugiasi, kai jais susidomi ir jų veiklon įsijungia mūsų mokyklinio jaunimo atstovai, ypač tokie, kurie pasižymi pavyzdingu elgesiu, aukštu mokslo lygiu ir sportiniu užsidegimu. Vienas tokių yra Edvardas Glavinskas.

Edvardas Glavinskas šiemet pirmuoju mokiniu baigė Čikagos Aukštesniąją Lituaništinę mokyklą. Paskutinius trejus metus jis šioje mokykloje savo klasėje buvo pirmuoju mokiniu.

Edvardas mokosi Hinsdale Central High School. Yra priimtas į National Honor Society. Jis pirmuoju laimėjo 4-ųjų metų ispanų kalbos National Spanish Contest Chicago Area Chapter varžybas, kuriose jis atstovavo savo gimnazijai. Jam buvo įteiktas American Association of Teachers of Spanish and Por-

tuguese ir Pan-American Council pažymėjimas ir 250 dol. premija.

Edvardas ne tik geras mokinys, bet ir didelis futbolo — „soccer“ mėgėjas. Futbola jis žaidžia savo gimnazijoje ir Chicago's Lietuvių Futbolo klubo „Lituania“ jaunių komandoje.

Salia mokslo ir sporto Edvardas randa laiko ir lietuviškai organizacinei veiklai — jis yra aktyvus „Lituanicos“ tunto Dariaus Girėno oro skautų draugovės narys.

Edvardui linkime ir toliau sėkmės moksle, pasižymėjimų sporte ir džiaugsmo skautavime.

Golfas

VASAROS TURNYRAS

Chicago's Lietuvių golfo klubo vasaros turnyras įvyko liepos 14 d. Old Oak C.C. Jis buvo prarastas keturiukių „scramble“ formoj, kas, atrodo, visiems dalyviams patiko.

Pirmą vietą laimėjusi keturiukė buvo: P. Stončius, dr. J. Ringus, R. Kleiza ir A. Rušenas. Antrą vietą laimėjo L. Plenys, L. Juraitis, A. Lauras ir A. Labanauskas; trečią — J. Bacevičius, V. Vaitkus, A. Vaitkienė ir J. Statkus; ketvirtą — dr. J. Valaitis, S. Baras, V. Damašis ir L. Lapienė. Visus laimėtojus sveikiname.

Chicago's Lietuvių golfo klubas praturtėjo šešiais naujais nariais — I. Valaitiene, A. Urbienė, D. Bakšienė, R. Zvinakiene, R. Kleiza ir A. Rušenu.

Rugpjūčio 10 ir 11 d. 11 val. ryto Glenn Eagles C.C. įvyks dviejų dienų kvalifikacinis turnyras, kuriame geriausiai sulošę trys golfinkai pateks į tarp miestinio (SALFASS) turnyro Chicago's pirmąją komandą, žinoma, bus dovanų ir kitiems laimėtojams savo klasėse. Gi SALFASS turnyras, kaip jau buvo minėta, įvyks rugpjūčio 29 — rugsėjo 1 dienomis Wyndwicke C.C., St. Joseph, Mich.

O. N.

Chicago's lietuvių futbolo klubo „Lituania“ atžalynas, kurį sudaro žaidėjai tarp 7-10 metų amžiaus. Kairėje treneris H. Civinskis, Dešinėje „Sporto apžvalgos“ bendradarbis J. Juška.

Nuotr. C. Genučio

VOKIŠKI SVAIČIOJIMAI

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Europos vyrų krepšinio pirmenybės oficialiai laimėjo Sovietų sąjunga. Tačiau tikrovė yra kita, kadangi jos vardu žaidė rusų pavergtų tautų atstovai: keturi lietuviai — A. Sabonis (geriausias Europos krepšininkas), V. Chomičius, S. Jovaiša ir R. Kurtinaitis. Be to, rinktinėje buvo latvis V. Volters, estas A. Ende ir du ukrainiečiai. Pagrindinėse rungtynėse rinktinės kevalą visuomet sudarydavo lietuviai.

Deja, vokiečių spaudo korespondentai ir toliau paliko tikri Europos geopolitinės padėties analfabetai. Štai didžiausias sporto laikraštis „Kicker“ rašė: „prieš dvejus metus, įvykusiose pirmenybėse Prancūzijoje, jie (suprask sovietai) užėmė trečią vietą, bet dabar rusai yra didžiausi („die Groesste“). Toliau to žurnalo korespondentas pažymi, kad „Sovietų sąjungos žaidimas buvo grindžiamas latviu Valdemaru Valteriu.“ Vėl netolimas „Mannheimer Morgen“ rašė: „sovietinė krepšinio komanda, vienuolikos dienų laikotarpįje reprezentavo techniškai geriausia Europos krepšinio žaidimą. Jos rinktinė, su žaidimui vadovavusiu Valdu Valteriu ir 2,17 m aukštu Arvydu Saboniu savyje jungė visus geriausius krepšinio elementus“.

Milijoninio tiražo „Bild“ uždėjo lakonišką pranešimą: „rusai po baigmės prieš Čekoslovakiją 120:89 Europos meistariai“, toliau skirdami dau-

giau vietos savai komandai.

„Frankfurter Allgemeine“: „Arvydas Sabonis, vienvaldis kolektyvo šefas, tačiau taip pat nevengdamas individualizmo, kartu su Valdu Valteriu dirigavo harmoniškai skambančiam orkestrui, neturintiam krepšinio klaidų“.

Daug vietos mūsiškiam A. Saboniu paskyrė „Frankfurter Rundschau“ pažymėdamas, kad Arvydas Sabonis yra Kauno „Žalgirio“ klubo narys. Sovietų sąjungos rinkinei, besilankant JAV, profesionalai klubai jam pasiūlė kelis milijonus dol. Tačiau po rungtynių prieš Italiją šie NBA (National Basketball Association) pirkliai šią sumą tikrai padvigubino“.

Manding, Arvydas Sabonis nėra laisvas žmogus — sportininkas. Jo kelią nustato sporto vadovai, aukšti Sovietų sąjungos pareigūnai. Tačiau, atrodo, kad Frankfurto dienraščiui tas yra „terra incognita“.

Į vokiečių spaudo svaiočiojimus širdis neleido tylėti. Tad mano artimiausio dienraščio „Mannheimer Morgen“ redakcijai parašiau atvirą laišką, pažymėdamas, kad ne Maskvos žvaigždės (tai dienraštis rašė birželio 13 d.) neša Sovietų sąjungai laimėjimus, bet tos valstybės rinktinės lietuviai žaidėjai, išvardindamas visų keturių mūsiškių pavardes. Taip pat ištaisau ir Linos Kaciūšytės tautybę, kadangi birželio mėn. 7 d. šis dienraštis rašė, kad „Sowjetrussin“ pasaulio plaukimo rekordą pagerino Rytų Vokietijos atstovė S. Hoerner. Deja, mano laiškas nebuvo išspausdintas skaitytojų laišku skyriuje, bet atsakymą atsianti vyriausiasis dienraščio redaktorius H. J. Deckert. Padėkojė už mano laišką jis toliau rašo: „be jokių abejonių malonu rašyti, kad Lina Kaciūšytė yra iš Wilna. Tačiau mūsų pranešimas, kad ji Sowjetrussin yra teisingas. Valstybine teise (Staatsrechtlich) ji be jokių abejonių yra Sowjetrussin. Toliau vyr. redaktorius mano, kad laikraščio redakcijai būtų labai sunku visų Europos asmenų tautybę ar pilietybę nustatyti. Dėl krepšinio iš redaktoriaus pusės tyla.“

Į tokias redaktoriaus nesąmones buvau priverstas vėl atsakyti laišku pažymint, kad pilietybė ir tautybė yra dvi skirtingos sąvokos. „Ir aš — toliau rašiau — esu Kanados pilietytis, tačiau nebuvau įjungtas į Kanados autochtonų — indėnų ir eskimų eiles, palikdamas toliau lietuviu. Be to, mano pase gimimo vieta yra atžymėta Vilnius — Lithuania (Litauen), o ne Sovietų sąjunga, kadangi JAV, Kanada, Prancūzija, Vakarų Vokietija ir kt. valstybės Lietuvos okupacijos nepripažįsta. Okupuojama Lietuva, jos gyventojai buvo priversti priimti Sovietų sąjungos pilietybę, tačiau jie ir

toliau pasiliko lietuvių tautybės. Užbaigiau laišką vienu klausimu: ar vyr. redaktorius H. J. Deckert ir milijoną Sovietų sąjungoje gyvenančių vokiečių priskiria taip pat prie Sowjetrussen? Keletą kartų anksčiau esu taip pat parašęs laiškus Lietuvos klausimu, tačiau jie buvo ištaisyti iki neatpažinimo. Tad labai prašau JAV ir Kanados lietuviškas organizacijas, paskirus asmenis, to laikraščio redaktoriui pareikšti griežtą protestą už priskyrimą lietuvių prie rusų. Antraštas: Herrn Chefredakteur H. J. DECKERT, Postfach 1503.

toliau pasiliko lietuvių tautybės. Užbaigiau laišką vienu klausimu: ar vyr. redaktorius H. J. Deckert ir milijoną Sovietų sąjungoje gyvenančių vokiečių priskiria taip pat prie Sowjetrussen?

Keletą kartų anksčiau esu taip pat parašęs laiškus Lietuvos klausimu, tačiau jie buvo ištaisyti iki neatpažinimo. Tad labai prašau JAV ir Kanados lietuviškas organizacijas, paskirus asmenis, to laikraščio redaktoriui pareikšti griežtą protestą už priskyrimą lietuvių prie rusų. Antraštas: Herrn Chefredakteur H. J. DECKERT, Postfach 1503.

Futbolas svetur

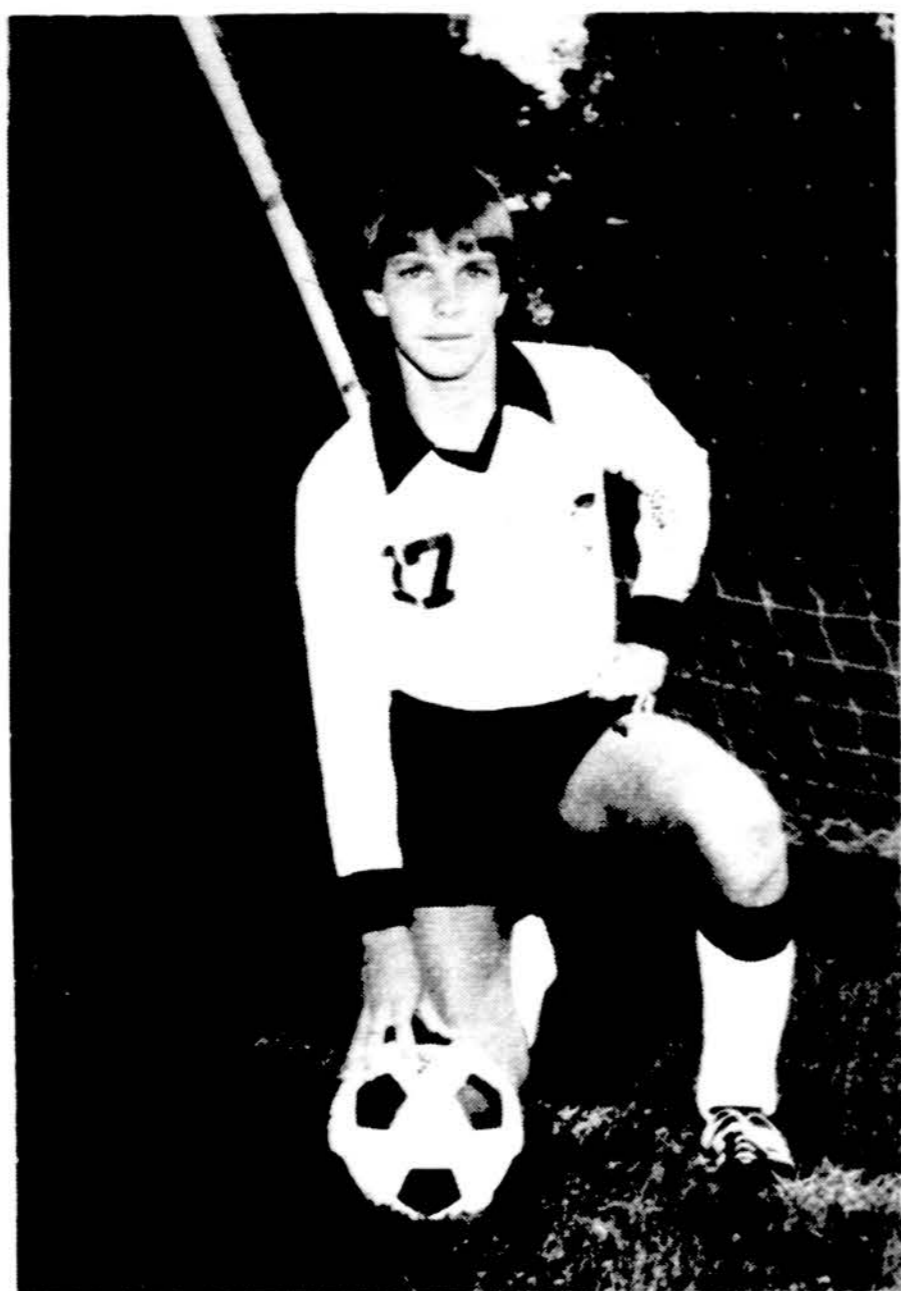
IS EUROPOS TAURIŲ VARŽYBŲ

Europos kraštų elitinės futbolo klubų komandos rugsėjo 18 d. vėl pradės varžytis pirmame rate trejojose varžybose dėl trijų Europos taurių: dėl Europos meistrų taurės, dėl pavienį kraštų laimėtojų taurės ir UEFA taurės. Anksčiau varžybose gausiausiai dalyvavo Anglija; paskutinį kartą Anglijai atstovavo net septynios futbolo komandos. Tačiau suspendavus Anglijos klubus, dėl anglų žiūrovų Briuselyje sukeltų riaušių Europos šio pobūdžio varžybos dėl to gerokai nukentės. Tai pakens Europos taurių varžybų žaidimų lygiui, nes sumažės kompeticijos įtampa ir žiūrovų skaičius, nes anglų komandų lygis visuomet būdavo aukštai vertinamas. Jiems visada būdavo lengviau sudaryti stipresnius atskirus futbolo klubus negu Anglijos krašto rinktinę. Dėl rinktinės sudarymo svyravimų kaltinamas per didelis anglų konservatyviškumas. Nors anglų suspendavimo laikas dar šiuo metu laikomas neribotu, tačiau Europos futbolo sąjunga, pajutusi minėtas neigiamas dėl anglų nedalyvavimo įvairiose Europos varžybose, bus priversta mažinti anglams sankcijų laiką.

Artėjančiose Europos taurių varžybose, kurios prasidės rugsėjo 18 d., Europos kraštams atstovaus: vokiečiai ir ispanai (po šešias futbolo komandas), prancūzai, skotai, čekai, jugoslavai, belgai, Sovietų Sąjunga, portugalai (visi po penkias komandas), olandai, vengrai, švedai, šveicarai, bulgarai, austrai, lenkai (po keturias komandas), kiti kraštai su mažesniais komandų skaičiais.

Dėl UEFA Europos taurės varžybos šis žymesnieji: Real Madrid (paskutinis šios taurės laimėtojas), Milano „Inter“, FC Koeln, Hamburg SV, Videoton, „Spartak“, Einhoven, Glasgowo „Rangers“, FC St Mirren, Athen, Bilbao „Athletic“, FC Metz, Rotterdam „Sparta“, Lissabonos „Sporting“, Dundee Utd ir t.t.

V. Kriškiūnas

Edvardas Glavinskas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvičiamai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipnius tašo savo nuožiūra. Nesunaudotų straipnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priaučiamos gavus prašymą.

6800 Mannheim 1, W. Germany. Galima rašyti ir angliškai, kadangi jo sekretorė moka anglų kalbą. Laikraštis labai įtakingas. Jo vedamų straipsnių ištraukas ankstyvą rytą dažnai cituoja Stuttgarto radijas.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(augliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. IRENA KURAS

KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasono ofisa perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 482-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VAŠKEVIČIUS

(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIUBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą
pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000,

Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUŠ IR
KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išspūstusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-1iance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Iš kur komunizmo galia apdumti akis? LEIDŽIAMĖS GILYN Į PASLAPTĮ

Komunizmas (ypač toks, koks įsikūnijęs Sovietų Sojuzė) — nevykęs ir baisus. Tai kodėl juoda jo kasdienybė, kruvini jo darbai daugelio Vakaruose vis taip stropiai baltinami?

Tradicinis aiškinimas nurodo, kad komunizmo naudai dirbaujai daug profesinių agentų. Taip, dirbaujai. Bet ne visus, kurie, pvz., Prancūzijoje ar Italijoje pabalsuoja už komunistų partiją, galima vadinti kokiais nors jos agentais. Be to, kodėl profesinių agentų įtakos neatsveria įtaka milijonų, kurie nuo pat komunizmo įsigalėjimo pradžios sėkmingai išsiveržė ir tebesiveržia iš „rojaus“ ir Vakarais kaip betarpiški komunizmo teroro liudininkai?

Ogi todėl, kad pasaulyje dar daugiau milijonų žmonių yra paprasčiausiai naivūs ir kvailai! Irgi šventa teisybė, bet irgi ne visa. Kodėl tokių naivuolių ir kvailių neturi nacizmas, o tik komunizmas? Ar vien dėl to, kad, kaip vakar rašėm, nacizmas jau beviltiškai sutriuškintas, o komunizmas dar tebešioja nugalėjo aureolę?

Kadangi nacizmo tikrovė jau nugrimzdusi į praeitį, manytumei, jos jį nebeturėtų niekieno išgąsdinti, nors ir būtų kas kartą keliamas iš numirusiųjų visuotinio politinio baubo rolių. Tuo pačiu galvotumei, kad, jeigu jau kas nors ištenėtų žmones stipriai bauginti, tai tik esamas, gyvyšis komunizmas, kasdien akivaizdžiai ryjantis savo brutalumo aukas. Tačiau praktika bent Vakaruose ir Trečiajame pasaulyje rodo priešingai: nacizmo prisiminimas kelia siaubą, o dėl komunizmo tikrovės nesijaudinama.

Kokia šio aklumo giliausioji priežastis?

Pastebėjome, kad to aklumo nėra kaip tik ten, kur komunizmas viešpatauja. Nors tuo ir nelengva patikėti, tačiau visi iš Geležinės uždangos mus pasiekiantieji liudijimai byloja, jog bent Sovietų Sojuzė ir Rytų Europoje komunizmas nebeteri nuosirdžių draugų. Praeityje, kol dar nebuvo prinokę visi „revoliucijos vaisiai“, būdavo ir kitaip. Bet šiandien tu karčių vaisių ten niekas nenori valgyti, ir niekas nebetiki, kad iš „marksizmo-leninizmo“ medžio būtų galima sulaukti kokių nors kito-kų.

Tai sugestijuoja, jog geriausias priešnuodis komunizmo bacilai yra tiesioginis komunizmo išbandymas. Ir geriausias vaistas nuo komunizmo meilės yra betarpiškas jo „glėbio“ patyrimas. O šio tiesioginio patyrimo Vakarų Europai, Amerikai, Kanadai ir kitiems laisvojo pasaulio kraštams kaip tik ir trūksta.

Ak, kad taip užseitų šičia raudonųjų okupacija, su negrų žaliūkiais vietinių smogikų ir čekistų gretose, — iš karto pradingtų „liberalams“ visos iliuzijos!

Bet komunistų okupacija — tai tik gydymas („terapija“) nuo susizavėjimo komunizmu ligos (nuo lengviausių iki sunkiausių jos formų). O šios ligos priežastis galutinai taip dar ir nenustatėme.

Minėjome patirties stoka. Bet daug dalykų mes žinome ir priimame, kurių nesame nei asmeniškai, nei per artimųsios patyrę. Kodėl tik komunizmo pragaištis nevaliojama suprasti, jos patiemis savo kailiu neištyrus?

Minėjome taip pat žmonių naivumą bei kvailumą. Duokime dabar šiai savybei specifickesnį vardą. Tai — *patiklumas*, linkimas kam nors ar

kuo nors per lengvai patikėti. Mūsų tezė ir bus ta, kad komunizmas turi nepaprastą galią sužadinti jo nepatyriuose žmonėse patiklumą. Tai pagrindinė priežastis, kodėl tiek daug vakariečių anksčiau buvo ir šiandien tebėra akli komunizmo gresmei.

Komunizmo išskirtinis sugebėjimas žadinti kai kurių žmonių patiklumą remiasi dviem faktoriais. Pirmasis faktorius: tiems žmonėms kažko trūksta, jie kažko trokšta. Antrasis faktorius: komunizmas moka sudaryti išpildyti, kad jis žino būdą ir turi priemones tuos trūkumus pašalinti ir tuos troškumus išpildyti. Aišku, tas išpildis — visiškai klaidingas. Šiaip, netektų kalbėti apie žmonių patiklumą, o reiktų kalbėti apie jų įžvalgumą.

O komunizmo sugebėjimas žadinti žmonių patiklumą yra išskirtinis visų pirma tuo, kad jo kuriamai iliuzija pajėgia vienu metu apeliuoti į daugybę skirtingų žmogaus jautumų trūkumų bei troškimų. Taigi, komunizmas kreipiasi į „visą žmogų“ (o ne, pvz., tik į kokius nors jo kulinarius ar meninius poreikius). Ir antra, komunizmas kreipiasi į juos ir ne į „visus žmones“, tai bent į didžiulę jų daugumą. Taigi, jis nėra „ekscentriškas“ (kaip, pvz., homoseksualų ar „gyvulių teisių“ sąjūdžiai), bet „visuotinis“ (kaip, pvz., krikščionybė).

Net jeigu komunizmas taikytų tik į darbininkus, jis jau taikytų į žmonijos daugumą. Bet komunizmas jau seniai nebėra jokia prasme „proletariškas“. Šiandien jis maivosi prieš visus social-ekonominius sluoksnius; net ir stambųjį kapitalą jis siekia palenkinti į save jei ne ideologiškai, tai bent praktiškai, pratinamas jo atstovus prieminties, jog „socialistinė santvarka“ yra nebeapkeičiama „gyvenimo realybė“, su kuria kapitalistams „apsimoka“ verčiau susitaikyti, puoselėjant „abipusiškai naudingus“ komercinius ryšius, negu „bergždziai“ svajoti apie „istorijos rato pasukimą atgal“.

Ir ko gi tas komunizmas „istorinės pažangos“ vardu žmonėms nežada!... Štai gerai žinomas, bet nepilnas sąrašas: pasaulinė taika, socialinis teisingumas, žmonių lygybė, tautų ir individų laisvė, darbo paskirstymas kiekvienam pagal jo talentus, darbo vaisių paskirstymas kiekvienam pagal jo poreikius, laisvė nuo skurdo, išnaudojimo, nuo nelaimių užkrautos materialinės naštos, visiems lygus, nevaržomas priėjimas prie mokslo bei kultūros gėrybių, ir t.t. ir t.t.

Tai ne nacių grasinimas „suttvarkyti“ visus rases ir tautas, išskyrus blondinų germanų! Čia ir glūdi esminė visų rasistinių pasaulėžiūrų silpnybė: aukštindamas tik savųjų rasę ar tautą, o visus kitus nužemindamas, nacizmas ar fašizmas savaime prašosi, kad dauguma žmonių būtų jam priešū... O komunizmas tuo klaidos nepadarė: jis visoms tautoms (tol, kol stovi už jų vartų) atsuka tik gražiai išdažytą veidą, kuriame dažna išžiuri kokio nors savo tauraus lūkesčio išsipildymą.

Bet kodėl gi žmonės nemato, kad šis „gražus veidas“ — tik melaginga kaukė? Tiesa, vieni mato, kiti nemato. Bet iš kur tas skirtumas? Kodėl komunizmo kaukės patrauklumas vienus žmones apakina, o kitus ne? Kol nebūsime šito klausimo išsiaiškinę, tol neturėsime pilno vaizdo, kaip veikia „komunistinės traukos“ mechanizmas.

M. Dr.

PRIEŠ KOMUNIZMĄ KOVOJANČIŲ SĄSKRYDIS

Isteigtas jungtinis frontas

BS. AS.

Jau prabėgo keturi su puse metų, kai Amerikai vadovauja gana konservatyvi, anti-komunistinė iš respublikonų partijos šulų sudarytoji vyriausybė. Jos priekyje stovi prezidentas R. Reaganas. Šiam antrajam ketverių metų laikotarpiui jis buvo išrinktas 49 valstijų (iš esamų 50-ties) gyventojų absoliučia dauguma. Tai yra vienas iš labiausiai retų JAV istorijoje atsitikimų, kad renkamasis prezidentas taip žiauriai sutriuškintų savo varžovą, šiuo atveju W. Mondale.

Suprantama, kad šio krašto konservatyvių pažiūrų žmonės laukė, kad perrinktasis prezidentas, nežiūrint nepalankaus demokratų daugumą sudarantį Kongreso, užims dar griežtesnę poziciją pasaulinės komunizmo gresmės atžvilgiu.

Tačiau per pastaruosius 6 mėnesius konservatoriai ne vieną kartą savo garbinamuoju prezidentu nusivylė. Prezidentas ne vieną kartą turėjo prisipažinti, kad, nežiūrint gautojo mandato iš šio krašto žmonių, jis buvo priverstas nusileisti, sutikti su siūlomais kompromisais. Tačiau ne apie šiuos reikalus noriu rašyti, bet apie kovojančių prieš komunistų ginkluotųjų jėgų vadų susirinkimą. Afrikos džiunglės!

Organizatorius

Šio sąskrydžio organizatorius Lewis Lehrman, multimilijonierius, yra buvęs per praėjusius rinkimus kandidatas į New Yorko valstijos gubernatorių. Tačiau tos valstijos gyventojai mažai balsų persvara išsirinko demokratą Mario Cuomo.

Nors L. Lehrman pats nevadovauja jokiai kovojančiai grupei, ginklu besipriešinančiai komunizmo įsiviešpatavimui, tačiau jis turi tiek daug pinigų, kad, būdamas griežtas komunizmo priešas, galėjo suorganizuoti kovojančių antikomunistų suvažiavimą. Tai įvyko, kaip rašė „Newsweek“ savaitraštis š.m. birželio 17 d., Jamba vietovės Angoloje. Į šią naują Angolos komunistų išlaisvintą salą birželio pradžioje buvo susirinkę Nikaraguos, Afganistano, Laos ir pačių šeiminių Angolos delegatai. Suvažiavusių tikslas buvo įkurti sąjungą, pavadintą Demokratų Internacinalu — Democratic International. Suvažiavimą raštu sveikino ir

L. Lehrman kiekvienam delegatui įteikė Amerikos nepriklausomybės paskelbimo dokumento kopijas. Jis taip pat garsiai perskaitė R. Reagano laiško ištraukas, kur pasakyta, kad „mus didžiai jaudina jūsų kasdienė kova, išstatant pavojų savo gyvenybė už tas teises, kuriomis mes džiugiamės nuo gimimo dienos. Jūsų siekimai yra taip pat ir mūsų“.

Ne visi atvyko

Didžioji kovojančių už savo kraštų laisvę atstovų dalis į Jambą, Angoloje, kur yra įsikūrus Jono Savimbi stabas, atvyko iš New Yorko per Johannesburgą, Pietų Afrikoje, tačiau pakviestųjų sąrašą teko sutrumpinti dėl politinių kliūčių. Taip pvz. Pakistano vyriausybė neleido išvykti afganistaniečių delegacijai, todėl jiems atstovavo jų įgaliojantis iš Washingtono.

Taip pat į sąskrydį buvo kviesdamas Mozambiko Tautinio pasipriešinimo delegatas, bet jam nuytyti į Angolą neleido P. Afrikos valdžia. Negalėjo atvykti ir kovojančios Kambodijos atstovai. Sukilėlių vadas Son Sann atsuntė savo solidarumo sveikinimus. Tačiau, nežiūrint šių kliūčių, L. Lehrman sugebėjo atgabenti į Angolą Unita būstinę, Afganistano, Nikaraguos sukilėlių, Laoso partizanų atstovus.

Kodėl į Angolą?

Tikima, kad šio prieškomunistinio susirinkimo organizatoriai pasirinko Angolą, kaip simbolį kovojantiems prieš komunistus parodyti, jog bolševikų užimtas žemes dar galima išlaisvinti. Mat, J. Savimbi suorganizuota UNITA (National Union for the Independence of Angola) šiuo metu turi apie 50,000 ginkluotųjų sukilėlių, jie kontroliuoja apie trečdalį Angolos teritorijos. Atvykusiems delegatams buvo pademonstruotas UNITA dalinių puikus pasirėngimas kovoti su priešų tikrų kautynių sąlygose. Ypatinai nustebintas buvo Afganistano karininkas Haroom Wardak. Jis pareiškė: „Pageidautau, kad ir Afganistano sukilėliai būtų tokie drausmingi ir taip puikiai paruošti“.

Nikaraguos sukilėlių vadas Adolfo Calero pasakė, kad „taip puikiai paruošus karis galima nugalėti ir kubiečius“.

Susirinkusių prieškomunistinių kovotojų sudarytas „Demokratinis internacinalas“ kviečia visus jungtis „kovoje prieš Sovietų imperiją“. Jambos sporto stadijone

MIRĖS MENGELE

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Važiuodamas iš savo miesto į Miuncheną, kairėje Ulmo Augsburgo autostrados pusėje visuomet matau Giuncburgo bažnyčios bokštą ir dalį miestelio. Neatžymėtas jis pasauliniuose žemėlapiuose, tačiau paskutiniu metu, plačiai minimas spaudoje, radijo ir televizijos pranešimuose. Mat šis miestas yra Aušvico (lenk. Oswiecim) koncentracijos stovyklos daktaro Juozo „Beppo“ Mengele gimtinė.

Gimė jis 1911 m. turtingo pramonininko šeimoje. Jaunystėje parodė didelius muzikos ir filosofinius gabumus, gaudamas filosofijos daktaro laipsnį, vėliau persikėlė į medicinos fakultetą ir čia studijas užbaigė medicinos daktaru.

Varžtai

Ir nors prezidento žodžiai skambėjo lyg deklaracija, bet ji buvo gana plokščia. Sakoma, kad L. Lehrman stengėsi iš prezidento gauti vidėję kasėtę, kad ekrane pasveikintų susirinkusius atstovus. Tačiau tautinė saugumo taryba — National Security Council nenorėjo išstūmti per tolį į priekį R. Reaganą. Tuo būdu prieita kompromisas, kad „kovotojams pareikšta parama, bet tik iš tolo“.

L. Lehrman laiška taip pterikė susirinkusiems, jog atrodė, kad prezidentas juos asmeniškai pasveikino.

Sis menktus pavyzdys parodo, kaip mano straipsnio pradžioje užsiminta, kad Amerikos prezidentas noroms nenoroms vis stipriau verčiamas eiti nuolaidžiautojų pramintu keliu.

Tad gal ir nenuostabu, kad liepos 2 d. žinių tarnybos išplatino pranešimą, kad R. Reaganas ir M. Gorbačevas š.m. lapkričio 19 d. susitikis Geneveje, Šveicarijoje. Apie ką galima kalbėtis ar tartis, kada žinoma, jog tavo pašnešas kovas tau duobė kasa?

Sąskrydžio organizatorius L. Lehrman pareiškė, kad „susirinkusiems prieš komunistų vadovams norėta pakelti nuotaikas ir viltis, kad kova su Sovietais bus tęsiama“. Tačiau tenka abejojti ar Demokratinis internacinalas galės tapti tikra sąjunga? Prieš išsikirstant, šeiminingas J. Savimbi savo svečius bendraminčius išpėjo, kad „svarbiausia yra sukurti stiprią jėgą savo krašte. Remėjai dažnai keičia savo nuomonę“.

Kodėl L. Lehrman, Citizens for America steigėjas ir rėmėjas, įsigėdė surinkti žinomiausius antikomunistų kovotojus į Afrikos džiungles? Nejaugi jau nėra pasaulyje nė vienos valstybės, kur leistų kovotojams prieš komunizmą susirinkti civilizuoto gyvenimo sąlygose?

du jos „atsikratė“. Taip pat, 1970 m. Paragvajuje paslaptinai keliu „dingo“ šeši Izraelio agentai. Vėl kalbama, kad juos nužudė indėnai, kuriems Mengele buvo kaip tėvas, teikdamas visokeriopą pagalbą. Indėnai Mengele labai gerbė ir jį mylėjo.

Bet vėl kita medalio pusė: Paragvajuje jis buvo neliečiamas žmogus, turėjęs apsaugą ir globą vokiečių kilmės prezidento Alfredo Striosserio. Diktatoriaus seneliai yra kilę iš Bavarijos ir prezidentas šią vasarą turėjo svečiuotis Vakarų Vokietijoje. Buvo sudarytas apsilankymo planas su priėmimu pas kanclerį. Tačiau spaudžiant JAV ir Vakarų Vokietijos žydų organizacijoms, vokiečiai buvo priversti Alfredo Striosserio vizitą atidėti neribotam laikui.

Grįžtant prie Mengelės, spėjama, kad paskutiniai metai jis gyveno Sao Paulo mieste. Nurodomas net tikslus antrasis. Jo tarnaitės teigimu, Mengele visuomet su savim nešiojo užtaisytą mauzerį, padėdamas jį nakties metu šalia lovos ant naktinio staliuko.

Mėgdavo muziką, ypatingai klausyti Beethoveno penktos simfonijos. Daug simpatijos reiškė gražioms moterims. Buvęs labai taupus. Vieną kartą išėjęs apsipirkti su tarnaitėmis, jis jai iš algos atskaitė tas nedarbo valandas. Kiekvieną mėnesį blondinas vyras jam atnešdavo voką su pinigais.

Tarnaitė policijai pareiškė, kad 1978 m. Mengele išliko širdies priepuolis, tačiau jis atsigaavo, susilaukdamas po mėnesio sūnaus iš Vokietijos. Antrą kartą sūnus aplankė tėvą jam jau mirus, paėmdamas visus vertybes popierius.

Taip pat vokiečių spaudoje rašo, kad J. Mengele 1974 m. yra buvęs Giuncburge, padaryti testamentą. Mat čia dar ir šiandieną veikia žemės ūkio mašinų įmonė, pavaldė iš tėvo. Įmonę tvarko Mengelės sūnus.

63 m. žmona jau 20 metų gyvena pietinio Tirolio, Merano mieste (puiki vasarvietė, teko joje būti) keturių kambaryų kondominijume. Tačiau nuo balandžio mėn. jos butas yra uždarytas. Su kaimynais ji jokius ryšių nepalaiko. Tik du kartus į mėnesį pilku Volkswageno važiuoja apsipirkti. Dažnai Mengelienę aplankydavo sūnus, tad vengdama įkyrių spaudos reporterių, ji greičiausiai išvyko į Vokietiją.

kad primčiau nors dovanas (be gėlių ir dovanų jis niekad neateidavo). Žiūrė!... Šitas ziedas su deimantais, apyrankė, auskarai — tai vis Rimšos dovanos“, — pasakojo Julija. „Aš dovanų nepriimdavau, pykausi su motina. Jai sakydavau, kad toks senbernis man ne pora. Tegul susiranda sau lygią, tegul peršasi kad ir Jadvygai Smorskskai...“

— Kas ta Smorsarska? — pasiteiravo Gediminas.

— Jadvyga Smorsarska buvo žymiausia Lenkijos filmų žvaigždė. Vokiečiams okupuojant Lenkiją, ji pabėgė į Lietuvą ir tuo laiku gyveno Vilniuje, — paaiškino dr. Rasutis.

„Aldute, aš esu slaptai susiziedavusi su tavo broliu Giedriumi. Jį tik vieną myliu ir už jo ištekesiu“, — prisiglaudus prie manęs su ašaromis prisipažino Julija. Jausmų sūkuriu pagautos, abidvi tylėjome. Niekad prieš tai Julija man nebuvo apie savo meilę pratarusi. Gyvenant Kaune, dažnai abidvi lankydavome mano broli Giedrių Vismantų Karo Mokykloje ir šokdamose kariūnų pasilinksminimuose. Julija, kaip visuomet, būdavo linksmutė ir laiminga mano brolio draugystėje. Tada man atrodė, jog viskas buvo vien jaunatvės poliėkų pasireiškimai. Tačiau dabar suprantu, kad jau tada tarp Giedrių ir Julijos slapčiomis vystėsi gili meilė, kurios nei brolis, nei ji nenorėjo man atidengti.

— Jultye, neverk, brangioji! — raminau. — Niekas negali tavęs priversti mylėti nemėgstamo vyro, net ir tėvai. Šį rudenį Giedrius baigs Karo Mokyklą, o tu gimnaziją. Tada judi galėsite susituokti. Nereikia dėl to pergyventi ir save kankinti, — raminau.

(Bus daugiau)

SUZADĖTINĖ

Apysaka

J. VIZBARAS-SĪDUVAS

3

— Prašau vakarienes! Bevaikštinėdami kapinėse visi gerokai išalkome, — paragino Birutė.

— Gražios tos mūsų miesto kapinės. Yra ko ir pasižiūrėti. Dievuli, jos priglaudė ir mano vyro palaikus. O jis taip troško, norėjo būti palaidotas Žarėnuose, prie savo tėvų gimtojoje žemėje, — šluostydama ašaras, aimanavo senoji Rasutienė.

— Mama, prašau... Vis tos kapinės. Gana ašarų!... Tėtis iš kapų neprikelsi, o besigraudama ir pati greičiau ten nukeliausi, — ramino motiną sūnus Gediminas.

— Aldona, tu mūsų mieliausia viešnia. Greit ir vėl ilgai nesimatysime. San Francisco toli nuo Long Island. Padėk mamai išsiblaškyti. Ji vis negali užmiršti tėvelio mirties. Papasakok ką nors apie Juliją, apie jos praeitį, — maldavo Birutė Rasutytė.

— Kai tėveliai paliko Lietuvą, mes buvome dar maži vaikai. Nedaug ką ir prisimename iš tenyškio gyvenimo.

— Ak, ta mano Jultytė! Mėgdavo ji kitiems kresti pokštus, tačiau vis galvoju ir nesuvokiu, kokį pokštą jai iškretė pats gyvenimas? — prabilo Aldona, ragaudama kvepiančią kavą. — Važiuojant, rodos, nepaminėjau, jog mudviejai būnant septintoje klaseje, rudenį prasidėjo Antrasis Pasaulinis karas. Maskva, siekdama laimėti lietuvių simpatijas,

gražino Vilnių. Žmonių nuotaika buvo pakili. Visi džiugėmės atgavę savo istorinę sostinę. Iš įvairių įstaigų daug valdininkų buvo perkelti iš Vilniaus kraštą panašioms pareigoms. Ir Julijos tėvas gavo pareidymą keltis į Vilnių ir ten perimti geležinkelio tinklo administravimą. Reikėjo skintis, kad ir su ašaromis. Pasižadėjome viena kitą lankyti, nes tada Vilnius buvo mūsų visų, ypač jaunimo, dainomis apdainuotas, svajonėmis apipintus kunigaikščių miestas. Pirmoji pas Juliją nuvažiavau aš. Tais metais žiema buvo nepaprastai šalta ir daug sniego, tačiau greitoji automatinė Kaunas — Vilnius nuriėdėjė per pusantros valandas. Daugvily šėima buvo apsigyvenusi Mindaugo gatvėje stilingame mūriniame namelyje su sodeliu, netoli Geležinkelio Valdybos ir Vilniaus operos rūmų. Teatrą Julija visada mėgo. Tada ji jau lankė Vytauto Didžiojo gimnazijos 8-tąją klasę. Nors tėvų man buvo paruoštas atskiras kambarys, tačiau pasiėmė jį mane pas save: tą naktį kalbų mudviejų netrūko iki aušros...

Jau pirmojo mano vizito metu Julija pasakojo, kad pas tėvus ateidinėja inžinierius Edvardas Rimša, tėvo įstaigos tarnautojas. „Jis nuo pirmojo atsilankymo pradžioje ir mane kreipti dėmesį“, — skundėsi Julija. „Nors jis gerai išauklėtas ir mandagus, tačiau ne mano skonio: plikas ir už mane daug vyresnis. Tėvai jį gerbė, vaišindavo. Motina rengdavo arbatėles su kvieciniais svečiais, kad tik aš prie Rimšos prisipaščiau. Tėvas kalbėdavo, kad Rimša, mokėdamas keturias svėtimas kalbas, ateityje užimsias aukštą tarnybos vietą. O man, Aldonėle, tegul jis būna baronas ar grafas. Aš jo nepakenčiu ir tiek!... Kai ateina pas tėvus, aš užsidarau savo kambarįje ir nesirodu. Motina prašo, maldauja,

DVASINIŲ RŪMŲ STATYTOJAS

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija, apie kurią koncentruojasi ir Clevelando lietuvių religinė, švietimo, kultūrinė ir visuomeninė veikla, birželio 23 d. pagarbiai šventė savo vadovo ir klebono kun. Gedimino Kijausko, S.J., 25 metų kunigystės sukaktį. Tai buvo ne vien šios parapijos, bet greičiausiai visos gyvos lietuviškos kolonijos šventė, nes joje dalyvavo iš Clevelando ir apylinkių suvažiavę lietuviai ar jų — 28 organizacijų atstovai.

Sukakties rengimo komitetas: Vladas Čyvas, Balys Gaidžiūnas, Jurgis Malskis, Bronė Paulionienė, Juozas Stempuzis ir daugybė talkininkų, kurių renginį pavertė iškilniu pagerbimu kunigo, kuris jau vienuolika metų sąžiningai ir talentingai vadovauja parapijai, kuri, anot vysk. V. Brizio sukaktuviniukui sveikinimo laiške, „vargiai surastų konkurentą lietuvių parapijų tarpe“.

Ši sukaktis buvo švenčiama dvi dienas. Birželio 18 d., antradienio vakare, sukaktuviniukas šventovėje aukėjo padėkos šv. Mišias, prisimindamas kunigystės šventimus. Mišiose dalyvavo arti 200 tikinčiųjų. Pamokslė pažymėjo, kad tą dieną, prieš 25 metų buvo išventinti 30 kunigų, iš kurių 10 buvo susitęję Weston, Mass., kolegijoje. Kiti dirbą kituose kraštuose ar jau esą mirę. Mišių metu poetas B. Gaidžiūnas skaitė eilėraštį apie kunigystę. Po Mišių Stf. Stasienė suorganizavo pyragaičių, sūrio, vyno ir kavos užkandžius. Jaukioje nuotaiškoje dalyviai parapijos svetainėje pabendraavo porą valandų ir galėjo peržiūrėti jubilato nuėto gyvenimo kelio albumą.

„Atsiverti Dievo karalystei“

Sekmadienį, birželio 23 d., parapijos šventovėn, giedant parapijos chorui Veni Creator, vienuolių - seselių, kunigų, organizacijų atstovų ir jaunimo sukaktuviniukas buvo atlydėtas parapijos šventovės iškilmingoms Padėkos šv. Mišioms. „Ši diena ypatinga ne tik man vienam asmeniškai, nes kunigystė nėra vieno asmens dovana ar garbė, bet dovana visai Dievo tautai“, kalbėjo kun. Kijauskas pamokslė. Išryškindamas kunigo užduotį, kvietė visus atsiverti tikrovei — Dievo karalystei.

Parapijos choras giedojo J. Gaubo „Exaltabo te, Domine“, R. Klironienės „Giesmę Lietuvos Globėjui“, Pr. Ambrazo „Motina Sventoji“ ir J. H. Roman „Jubilata Deo“. Choro vadovė ir dirigentė Rita Klironienė.

Po pamaldų visi susirinko didžiojon parapijos auditorijon. Ši erdvi (talpinanti iki 700 žiūrovų) salė retai būna taip pripildyta. Grandinėlės šokėjai ir orkestras bei susirinkusieji plojimais sutiko sukaktuviniuką.

Programai sklandžiai vadovavo „Tėvynės garsų“ programos vadovas Juozas Stempuzis, įterpdamas gerai parinktų posakių apie kunigystę ir tarnybą Dievui. Apie jubilatą — kunigo ir žmogaus kelią kalbėjo rašytojas Balys Gaidžiūnas.

Solistė — mezzosopranas Aldona Stempuzienė, akompanuojant muz. Ritai Klironienė, atliko T. Kelpšos „Mano sieloj šiandien šventė“, Fr. Schuberto „Serenadą“, E. Griego „Solveigos dainą“ ir C. Gounod „Gėlių ariją“ iš operos „Faustas“.

Jaunoji pianistė Angelė Karaliūtė paskambino F. Chopino Andante spianato — Grande Polonaise Brillante.

Lietuviško šokio ištrauką atliko Grandinėlė, pasveikindama savo mecenatą kleboną ir įteikė jam dovaną bei gėlių. Visi dalyviai sudainavo „Ilgiausių ir sveikiausių metų“. Vladas Čyvas, LB Clevelando apylinkės pirm., pasveikino organizacijų ir rengėjų vardu, įteikdamas šiai progai sukurta bronzos kūrinių. Rita Klironienė sveikino choro vardu, padovanodama paukščio skulptūrą. Linkėdama, kad sukaktuviniukas, kaip ir tie paukščiai, skrisdami audrose, nugalėtų kliūtis, siekdamas užsibrėžto tikslo. Kun. J. Kidykas perskaitė lietuvių jėzuitų provinciole sveikinimo laišką. Gauta daugiau negu šimtas sveikinimų, bet programos vadovas perskaitė tik du: vysk. V. Brizio ir Clevelando mero G. Voinovich.

Kelbonas, dėkodamas visiems ir už viską, kvietė keliauti kartu ir vieningai, „kelionėje Dievas eina su mumis“.

Po oficialiosios dalies, kuri užtruko arti pusantros valandos, visi buvo pakviesti vaišėms parapijos svetainėje, kurias organizavo komitetas, vadovaujamas Bronės Paulio-

Sukaktuviniukas kun. Gediminas Kijauskas, S.J. priima Aukojimo atnašas iš savo brolių ir seserų. Nuotr. V. Bacevičiaus

nienės. Po vadovės žodžio ir klebono invokacijos, svečiai džiaugėsi ištaigingų pokylių ir pakilia nuotaika. Čia buvo prisimintas ir Juozo Stempuzio kaip tik tą dieną sukankantis 65-sis gimtadienis. Sudainuota „Ilgiausių metų“.

Sidabrinė kun. Gedimino kunigystės sukaktis ilgai bus prisimenama lietuvių tikinčiųjų bendruomenės šventė, kurioje pareikšta padėka ir pagalba kunigui ir vadovui, besirūpinančiam tikėjimo ir lietuviškos išlikimo ir Lietuvos laisvės atgavimu.

V. Rociūnas

GEGUŽINĖ SPAUDAI PAREMTI

„Žalgirio“ saulų kuopos gegužinė spaudai paremti įvyks liepos mėn. 28 d. 1 val. po pietų, prie Erie ežero (tarp Canterbury ir Landseer Rd.), Lake Shore blvd.

Gegužinės metu bus galima gauti šiltus pietus su visais priedais ir gavinančiais gėrimais, laimėti gražių ir vertingų dovanų.

Clevelando ir apylinkės lietuvių maloniai kviečiami atsilankyti, nes Jūsų dalyvavimas palengvins sunkią lietuviškos spaudos padėtį.

„Žalgirio“ kp. valdyba

MŪSŲ MIRUSIEJI

Š. m. sausio 1 d. iki liepos 1 d. Clevelande mirė šie lietuviai: Ona Palaimienė, Valdemaras Šenbergas, Saulė Miliauskienė, Jurgis Sanka, Agita Laniauskaitė, Marė Malauskienė, Kazys Mažonas, Elzė Aleksienė, Jurgis Saukevičius, Vacys Kasakaitis, Ona Kušleikienė, Viktoras Astraitis, Jonas Banišauskas, Robertas Krakauskas, Rita Stanienė, Valdas Dautas, Marė Vidrienė, Benis Derius, Boris Urbonavičius, Marė Janavičienė ir Pranas Mainelis.

M.J.

Mūsų Kolonijose

Melrose Park, IL

AUKA LAISVĖS STATULOS RESTAURAVIMUI

Melrose Parko ir apylinkės Amerikos Lietuvių klubas 36-3292003, gavęs laišką ir prašymą New Yorko uosto Laisvės statulos (Statue of Liberty) restauravimo komiteto, savo narių susirinkime nutarė paskirti 100 dol. auką. Prie to prisidėjo ir Melrose Parko Lietuvių Bendruomenės apylinkė su 100 dol. auka. Melrose Parko lietuvių kolonija New Yorko Laisvės statulos atnaujinimo — restauravimo komitetui pasiuntė 200 dol. auką.

New Yorko Laisvės statula kiekvieną emigrantą, turistą pirmiausia pasveikina. Jos restauravimui ir atnaujinimui kiekvieno pareiga savo auka pagal išgalę prisidėti, primena Laisvės statulos restauravimo komiteto pirmininkas.

Melrose Parko ir apylinkės Amerikos lietuvių klubas 36-3292003 savo gegužinę rengia 1985 m. rugpjūčio 4 d. 12 val. Maywood Grove prie Des Plains upės Lake ir Pirmosios gatvės kampe esančioje šimtamečių ažuolų apsuptyje aikštėje. Gegužinės rengimo komitetas kviečia Melrose Parko ir apylinkė esančių kolonijų lietuvius gegužinėje dalyvauti. Veiks baras, bus laimės ratas, bus galima

laimėti naudingų dovanų. Gegužinės aikštė plati. Jaunimas galės pažaisiti ir pasportuoti. Pasimatysime gegužinėje rugpjūčio 4 d. 12 val. (kt)

O VIS TIEK JOS KAIP REIKIANT NEMOKAM

Lietuvių kalbos gramatika, nors ir kaip besiskystume jos „sunkumu“, toli gražu nesudėtinga, palyginus su kitomis. Pvz., kai kuriose Šiaurės Amerikos indėnų gentyse priškaiciuojama apie 6,000 (!) veiksmazodžių formų. Eskimų kalboje yra 63 veiksmazodžių esamojo laiko formos, o daiktavardžiai vienaskaite turi 252 galūnes.

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Seštadieniais pagal susitarimą

CROSBY'S BLUEBERRY ACRES

MĖLYNĖS
Pasiems priedakabryti — kasdien nuo 8 valandos ryto iki 6 val. vakaro.
Daug vopų. Važiuoti Keliu I-94 iki Michigan Exit 1 (M-239), eiti į dešinę, važiuoti 1 miulij iki CROSBY'S.
TEL. — 219-326-8712

Joseph R. Shannon, M.D.
DERMATOLOGY
Diseases, Surgery and Allergies of the Skin
Acne Treatment
CYROSURGERY
10444 S. Kedzie Ave. CHICAGO 239-3000
10000 W 151st Street ORLAND PARK 349-6200

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for **HOME financing**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazenasuskas, Pres. Tel: 847-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4 Thur., 9-8 Sat., 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED GUIDE

HOUSEHOLD GOODS FOR SALE
GOOD SELECTION of Washers, Dryers, Refrigerators, Freezers & Stoves. All appliances are guar. Com. Serv. on all makes of appliances and air conditioners. Lemont location.
Tel. — 257-9258

ĮNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. gražus atskiras miegamas kamb. su vonia vienam asmeniui. 7013 S. California. Skambint po 6 val. vakaro tel. 430-2137

MISCELLANEOUS

McGARRY CONCRETE
“Big enough to do it Right — Small enough to Care”
Everything in concrete. Foundations, patios, sidewalks, porches, etc. Free estimates. Fully insured. Licensed & bonded.
581-2022 Days; Eves 598-3253

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prienamą kainą padės, skambinant po 6-tos val. vakaro:
Telef. — 476-3950

AIRPORT HEATING & COOLING

OVERSTOCKED — We sell 75 high efficiency air conditioners during the month of July. Huge discounts. Deal with the owner not some commissioned salesman.
AIRPORT HEATING & COOLING
4154 W. 63RD ST. — 582-0044

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plaušume ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Telef. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radial, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli mieste leidisai ir pilna aprauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2238

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalinga lietuviškai kalbanti moteris gyventi prie vyr. amž. moters Floridoje. Lengva namų ruoš. Kambarys ir maistas. Skambint Chicagoje (312) 233-7780

REAL ESTATE

LEMONT AREA

LEMONT—4 bdrm, 2 1/2 bath, 2 story Living room, formal dining rm., fam. rm., large kitchen. Natural fireplace. Located on quiet dead end cul-de-sac. Close to all conveniences. \$129,900.
LEMONT—Custom ranch, formal dining rm., country kitchen, super location on cul-de-sac. Sprinkler system, central vac., alarm system, fireplace. Many extras. \$148,000.

Oleick & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL
257-7100

ŠIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

paulius jasinevicius

CICERO—Savininkas parduoda švarų 3-jų miegamų mūr. namą. Valgomasis. Didelė virtuvė. Pilnas rūsys. 1 1/2 maš. garažas. \$47,900. Tuojau galima užimti. Skambint 656-1737.

Atdaras apžiūrėjimui sekmadi, liepos 21 d. nuo 1 iki 5 valandos

6145 S. TRIPP AVENUE
6 metų senumo namas — 2 butai po 6 kambarius (po 3 miegamus). Įrengtas rūsys.

No. 332. Peininga 15 butų nuosavybė.

Mūrinis. 15 butų, 3 dideli rūšiai. Aukštos nuomos. Savininkas jums specialiai duos paskolą. Kaina mažiau 3 1/2 kartų bruto pajamų. Skambinkite dabar.

No. 280. ...ta ir baldare 2-jų miegamų mūr. namas, 27 m. senumo.

Modern, virtuvė ir vonia. Baras rūsy. 3 „appliances“. 1 1/2 maš. garažas. Puikiam stovy. Labai švarus. St. Turibius parap. Skubėkit — skambinkit.

No. 273. Kaip naujas, labai švarus 2-jų butų namas — Brighton Parko — 42-os ir California apylinkėje.

Po 3 miegamus. 25 metų senumo. Atskirti šildymai gazu. 45 p. skydas. 1/2 vonios rūsy. 2 maš. mūro garažas. Five Holy Martyrs parapijoje. Skambinkite dabar.

No. 248. 3 butai — 53-čia ir Spaulding. Tik \$53,900. 6 kamb. 3 miegamieji savininkui. Pajamom 4 ir 3-jų kamb. butai. 2 maš. mūr. garažas. Naujesnis stogas ir centr. pečius. Alumin. papuošimai. Nebrangiai — tik \$53,900. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui — skambinkit

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2238

Grandinėlė sveikina sukaktuviniuką kun. Gedimina Kijauską, S.J. Kairėje LB Clevelando apyl. pirm. Vl. Čyvas. Nuotr. V. Bacevičiaus

MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ JAU NE UŽ KALNŲ

„Ačiū Dievui, kad jau nebe už kalnų“, — pasakys mokytojai, kurie yra dalyvavę tokiose studijų savaitėse ir yra pasirodę dalyvauti šiemetinėje. „Ir vėl!“ — pasakys tie mokytojai, kurie yra tiek atsparūs kvietimams į studijų savaites, jog dar nė vienoje, nors jau buvo 18, dar nesiteikė būti. Jiems atrodo, kad tos studijos ruošiamos ne JAV ir ne Kanados liuanistinių mokytojų mokytojams, bet kitų kontinentų ir kitų planetų.

Jeigu mokinyms praleidžia 18 šeštadienių (iš maždaug turimų 32-33), paprastai prašome pasiaikškinimo ir vargiai beperkeliamieji aukštesnių skyrių ar klase. O jei mokytojas, jaunas ar senas, patyręs ar nepatyręs, per 18 metų nesiteikia nė karto nuvykti į studijų savaitę, kas gi jį pabaidys? Tik ne aš! Tik ne Švietimo tarybos pirmininkas! Tik ne mokyklos direktorius ar vedėjas. Ne, čia prievartos nėra, represijų nebuvo ir nebus. Čia reikia savanoriškumo, nusižeminimo, prisipažinimo, kad tu dar nesitiek

JUOZAS MASILIONIS

mokytas, kad negalėtų tavęs kas nors studijų savaitėje pamokyti, kokią nors naują mintį ar metodą pasiūlyti... Ar mes, mokytojai, neturime čia įsigiję naujų namų, o kai kurie ir rezidencijų, sakykim, prieš kokius 30 metų? Ar, laimei, jie taip stipriai pastatyti, jog nič nieko nereikėjo remontuoti: nei pamatų, nei stogo, nei durų, nei langų, nekalbant jau apie kasdienes smulkmenyčiukes? Prisipažinkim, ir geriausiame namui, net pakeltam į rezidencijos laipsnį, kai ką, deja, reikėjo parestuoti, atnaujinti.

Gerai jau suprantate, kad apie namų kalbą alegoriškai: ir labai mokytiems, ir tik pradadantiems verta pasidairyti apie savo mokslų bei patyrimo pamatus bei stogą.

Pažiūrėkime, kas, ką ir kaip remontuos mūsų liuanistinį namą. Šios studijų savaitės atrakcija yra vysk. P. Baltakis. Jis bus mažžiausias pirmąsias dvi dienas ir

skaitys dvi paskaitas (Kova dėl jaunimo, Tikybos dėstymas) ir turės pokalbį. Daug dėmesio bus kreipiama į metodiką. Tais klausimais kalbės A. Skrupskelienė (Kaip pagerinti priešmokyklinio amžiaus vaikų kalbos patyrimą), J. Plačas (Mokinių aktyvumas liuanistinėse pamokose), S. Jonynienė (Lietuvių k. dėstymas nemokantiems). Auklėjimą šeimose nagrinės I. Pemkienė, J. Kavaliūnas, Švietimo tarybos pirm., nušvies šio meto lit. švietimo padėtį bei problemą, o R. Račkauskienė papasakos apie mokslo priemonių telkimą. Kalbos dalykus liuanistinis dr. St. Young (Lietuvių k. kirčiavimas ir santykiai tarp baltų ir slavų) ir J. Masilionis (Prof. A. Saly ir jo raštai), literatūrą St. Petersonienė (Satyra dabartinėje okupuojamoje Lietuvos literatūroje). Moderniasias priemones demonstruos M. Smilgaitė (vaizdajuostės) ir R. Damijonaitis (kompiuteriai). A.

gus šaltinius. Ogi jie visi yra rašomi skelbiant autorių pilnas pavardes ir dar pridėdant jų nuotraukas. Bet ir tai laikraščiai neišvengia nemalonumų teismų salėse. (gen. Westmoreland - Sheron ir kt.).

Tad ir mes, kurie įvairiais būdais remiame laisvojo pasaulio liuanistų dienraštį „Draugą“ ir nevengiamieji bendradarbiauti, turime teisės šio laikraščio redaktorius ir leidėjus užklausti. Ar jie, prieš skelbdami slapuko J.S.G. straipsnį, ėmėsi kokių nors priemonių patikrinti aprašomą jvykių ir žinių autentiškumą. O taip pat įdomu, kokius šaltinius naudojo „Draug“ redaktoriai, kad patikėtų visos šios medžiagos tikslingumu.

Jonas Daugėla
Red. pastaba. Rašydamas iš už geležinės uždangos negali pasirašyti pavardės, jei nenori grįžti į Sibirą, kuriame jau gyvena daugiau kaip 10 metų. Negali pasirašyti nė tas, kurs buvusio valstiečių liaudininkų partijos nario atsiminimus turi, jei nenori išduoti savo draugo. Gera švaisyti keiksmams mums sėdint laisvėje ir nebijant, kad bolševikai gali atsikersyti. Antra, čia ne istorija, o senelio atsiminimai, kurie gali kada nors istorijai pasitarnauti. Senas žmogus rašo kaip jam atrodo dabar, o ne iš užrašų.

Laiškas

SLAPYVARDŽIAI — LIETUVIŠKOS SPAUDOS VĒZYS

„Pasalkandžio fizionomija, deja, jau nuo senų laikų kyšo iš mūsų spaudos puslapių. Aplamai paėmus, mūsų spauda yra padori ir kultūringa, bet vietomis Bendruomenės kūne išaugusieji grybai gadiną orą, tarpdami pasislėpę tamsiose landynėse. Tokių „spaudos darbuotojų“ fizionomija jau bus pakankamai išryškėjusi. Jų svarbiausias bruožas — slapukavimas. Jų net negalima lyginti su šuniomis pasalkandžiais, nes šuo, griebdamas už blauzdos, vis vien turi parodyti savo snukį, o spaudos slapukai iš savo lindynei niekad ilčių neiškiša“.

Šitai apie slapyvardžių naudojimą liuanistinėje spaudoje pasisako mūsų žinomas publicistas nepriklausomoje Lietuvoje ir išeivijoje buvęs Lietuvos (Lietuvių) Žurnalistų sąjunga pirmininkas Vytautas Alantas (Lietuvius Žurnalistas, nr. 8, 1979 m.).

Jau ne kartą kai kuris liuanistinės spaudos bendradarbis ir skaitytojas slapyvardžius yra pavadinęs liuanistinės spaudos vėžiu. Būdinga, kad veik jokiaje kitomis kalbomis leidžiamose spaudoje ši yda nėra pastebėta. Tačiau džiugu, kad paskutiniaisiais metais slapyvardžiai jau iš mūsų rimtesnės liuanistinės spaudos puslapių baigia išnykti. Nuolat sekant „Draugą“, pastebima, kad jau ilgesnis laikas, kai slapyvardžiai ar gerai žinomi inicialais nėra skelbiami tik „nekalni“ atskirų liuanistų telkinių susirinkimų ar vedybinių sukačių reportažai.

Ypatingai turėtų būti smerktini slapyvardžiais pasirašę „žurnalistai“ ir jų straipsnius paskelbę redaktoriai, kada tuose straipsniuose yra užkabinėjami ir dažniausiai niekinami mūsų tautai nusipelnę asmenys arba žinomi liuanistinės visuomeninės veiklos veikėjai.

Šios mintys kyla paskaitus „Draug“ nr. 112 slapyvardžiu pasirašytą straipsnį „1940 m. birželis ir Lietuva“. Šiame straipsnyje yra išvardinta visa eilė istorinių mūsų tautinio atgimimo ir nepriklausomo valstybės gyvenimo veikėjų ir politikų. Veik visi jie jau šiandien yra iškeliavę amžinybės pakopomis. Straipsnyje atpasakojamos jų to meto nuotaikos ir pažodžiui cituojami padaryti pareiškimai.

A. + A. Anicetas (Andy) Dilkas

Gyveno Hobart, Indiana.
Mirė 1985 m. liepos 17 d., 7:18 val. vak., sulaukęs 93 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje.
Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukters: Adeline, žentas George Long (Hobarte), ir Grace Nelson, 4 anūkai: Charles Long, Adeline su vyru Fred Fazekas, Arlene Midash ir Helen Oposnow, 6 proanūkai, Lietuvoje brolis; ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas penktadienį nuo 2 iki 5 val. ir nuo 7 iki 9 val. vak. Pruzin koplyčioje, 6360 Broadway, Merrillville, Indiana.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 20 d. Iš koplyčios 12:15 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Kazimiero parapijos bažnyčią, Gary, Ind., kurioje 1 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero liuanistų kapines Chicagoje.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūde: Dukters, žentas, anūkai ir proanūkai.
Laid. direkt. Pruzin Brothers. tel. 219-980-9070.

A. + A. Dr. JUOZUI BARTKUI mirus, jo sūnui Eugenijui, dukrai Tamarai ir jų šeimoms, seseriai Onai bei kitiems artimiesiems reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

ADA IR PRANAS SUTKAI

Bagdonas paruošė besieriantiniam krikščionybės įvedimo minėjimui: Ilgas krikščionybės kelias į aisių žemes. Bus ir politikos. Štai Andriaus ir Sauliaus Anužių tema: Lietuvis politiniame gyvenime ir ką jis gali atsiekti.

Dar daug ko bus. Bus rytinė mankšta, bus dainavimas, bus tautiniai šokiai, bus įvairiausi būreliai: liuanistų k., rankdarbių, kulinarijos, sporto, kanklių... Bus vakarinės programos. „Visko neišskaičiuosi: kur norėsi, ten pritari.“

O tokio ežero, tokio gero pasimaudymo, tokių gražių pasivaikščiųjų niekur kitur nerasi... Ar dar neprikalbėjau nė vieno „užkietėjęlio“ ir niekad stud. savaitėje nebuvo? Pilnas stud. savaitės pavadinimas: Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė. Tai rodo, kas pirmiausiai į ją kviečiami. Su šeimomis! Kviečiami ir svečiai. Stud.

Kas neturi vaikų, nežino kas yra meilė.

Petrarka

DRAUGAS, penktadienis, 1985 m. liepos mėn. 19 d.

NACIONALIZMAS — SVEIKAS, ŠOVINIZMAS — LIGOTAS

Nacionalizmas nėra tolygus šovinizmui. Šovinizmą reikėtų laikyti nacionalizmo ano-

malija, jo išskrypimu, patologija. Šia prasme nacionalizmas ir šovinizmas yra priešingos sąvokos, kaip, pavyzdžiui, sveikata ir liga.
Dr. Aleksandras Štromas

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad 1985 m. liepos 18 d. iškeliavo amžinybėn

A. + A. MARIJA ABRATTIENĖ KYGAITĖ,

mūsų brangi ir mylima mamulė, uošvė, močiutė ir pro-močiutė, sulaukusi 87 m. amžiaus.

Gyveno Highland, Indiana.
Gimė Lietuvoje, Parausių kaime, Pilviškių valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 18 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Stasė, žentas Jonas Kriaučiūnas, anūkai Nijolė Macėnienė ir Jonas Kriaučiūnas, Jr., su šeimomis; 4 proanūkai; Lietuvoje augintinė Stasė Sodaitienė su šeima; Chicagoje krikšto dukte Julija Švabaitė-Gylienė su šeima; ir kiti gimines, bei pažįstami Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas Kuiper koplyčioje, 9039 Kleinman Ave., Highland, Indiana. Lankymo valandos penktadienį nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 9 val. vakaro. Rožančius 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 20 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Kazimiero parapijos bažnyčią, Gary, Indiana, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero liuanistų kapines Chicagoje.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde: Dukte, žentas ir anūkai su šeimomis

Laidotuvių direkt. Kuiper. Tel. (219) 923-7800.

A. + A. Daktarui JONUI PAUKSTELIUI mirus,

Jo žmonai ALDONAI, dukterims ALDONAI ir BIRUTEI, sūnui ALGIRDUI, jų šeimoms bei artimiesiems reikiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

STASĖ PAUKSTELIENĖ
STASĖ IR PETRAS PETRUSAIČIAI
FELICIJA IR LIONGINAS PLIŪROS

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĒVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SONOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

A. + A. MARIJAI APANAVIČIENEI mirus, dukterims Marijai Mikonienei, BIRUTEI Skriniskienei ir visiems artimiesiems nuosirdžiausią užuojautą reikiame

CLEVELANDO LIETUVIŲ FRONTO
BICILIŲ SAMBORIS

A. + A. VLADUI AKAVICKUI

mirus, jo dukteriai, mūsų bendradarbei, ELIUTEI SKALISIENEI ir žmonai STEFANIJAI AKAVICKIENEI reikiame nuosirdžią užuojautą.

WAUKEGANO LAKE COUNTY
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

A. + A. ALICIJAI RŪGYTEI mirus, Janiną Racevičienę, Ireną Conti ir prof. Dr. Joną Račkauską užjaučiame ir kartu liūdime.

STEFANIJA, KAZIMIERAS IR
RAMOJUS VAJČIAI

A. + A. KAZIUI POŠKAI

taip netikėtai užbaigus šią žemišką kelionę, žmoną JADVYGĄ, sūnų EDMUNDĄ, dukterį ADELĘ, anūkes VIKTORIJĄ ir KRISTINĄ nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

OLGA VALENTINIENE
DANGUOLĖ ir ZVAIGŽDĖ VALENTINAITĖS

APLINK MUS

x „Draugo“ renginių komiteto rengiama gegužinė savai spaudai palaikyti ir pakelti rengiama šį sekmadienį, liepos 21 d., prie „Draugo“ patalpų medžių pavėsyje. Šv. Mišios bus 12 val. Marijonų koplyčioje. Po to bus pietūs, laimėjimai, atgaiva ir kiti įvairumai. „Draugo“ administracijoje bus galima susimokėti prenumeratą ir įsigyti papildomus kainomis lietuviškų knygų bei tautinių dirbinių.

x Steponas Srubas, „Draugo“ skaitytojas, iš Menasha, Wisc., buvo atvykęs į Chicago ir apsilankė „Drauge“. Jis yra Amerikoje gimęs, bet prisipirko lietuvių poezijos ir beletristikos knygų už didesnę sumą, kad turėtų ką lietuviškai skaityti žiemos metu. Jis kelis kartus į metus atvyksta į „Draugą“ ir įsigyja vis naujų knygų ir lietuviškos muzikos plokštelių.

x Dr. Kęstutis Girnius, „Laisvosios Europos“ radijo pareigūnas Miunchene, Vokietijoje, buvo atvykęs į Bostoną aplankyti savo tėvų, o dabar su žmona ir vaikais atvyko į Chicago aplankyti uošvės J. Bičiūnienės. Jis aplankė „Draugą“, prisirinko knygų, tinkamų jo darbams, o labiausiai vaikams mokyti lietuviškai. Žmona su vaikais dar lankė kokias šešias savaites pas motiną, o dr. K. Girnius seštadienį, liepos 20 d., išvyks atgal į Miuncheną.

x Marija Krauchunienė pasitraukė iš vicekonsulės pareigų, nes jai reikia skirti visą laiką ir dėmesį rimtai susirgusio vyro adv. Viktoro Krauchuno priežiūrai.

x Emilija Vilimaitė, Lietuvių Katalikų moterų ir „Giedros“ korporacijos veikėja, jau anksčiau buvo ligoninėje, bet buvo grįžusi namo. Dabar vėl paguldyta Illinois Masonic ligoninėje dr. Vytenio Grybauskio priežiūroje.

x Illinois Technologijos institutas Kent teisių mokyklos lietuvių kilmės studentai suorganizavo Lithuanian American Law Students Association. Organizacijos pradininkai yra Rasa Norušytė, James Chereskin, Vitas Laniauskas, Anita Lutkus Jeffrey Coman ir John Lapinskas. Organizacijos atstovai apsilankė Lietuvos generaliniame konsulate susipažinti su konsulato veikla ir pasiteirauti, kuo jie bei jų organizacija galėtų padėti konsulatui ar bendrai lietuviškai veiklai prieš Lietuvos okupantą. Po ilgo informacinio pasikalbėjimo gen. konsulė J. Daužvardienė apdovanojo juos gausia literatūrine medžiaga apie Lietuvą ir dabartinę jos būklę.

x Maj. Jonas Tapulionis prisimins gerus laikus iš Lietuvos kariuomenės laiku Alvedo pažmonyje Lietuvos sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v.p.p. Dalyvauja visi kultūrinės programos pildytojai. Kaujospūdžio matavimas. Šaltibarščiai — nuo storosios žarnos vėžio vaistai. Alvedo gerybėmis pasidalinimas. Visi laukiami.

x Lietuvių ekskursija į Havajus. Organizuoja „Draugo“ administracija 14 dienų išvykai. Aplankysime Honolulu, Hilo ir Maui salas. Išvyksime gruodžio 3 d. ir grįšime gruodžio 17 d. Registracija iki rugsėjo 30 d. pas American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (1-312) 238-9787.

x Adv. Saulius Kuprys, Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacijos pirmininkas, Chicagos arkivyskupijos pakviestas dalyvavo dviejų dienų pasitarime sudaryti arkivyskupijos pastoracinę tarybą. Pasitarime, kuriame dalyvavo 20 kvietinių organizacijų, Katalikų federacija buvo vienintelė atstovaujanti Chicagos etninėms grupėms.

x Dr. Algirdas Maciūnas, iki šiol dirbęs Central Community ligoninėje kaip chirurgas, šiomis dienomis išėjo į pensiją. Bet jis pasiilieka toje ligoninėje, kaip medicinos skyriaus direktorius.

x „Draugo“ gegužinės metu tuoj po pietų „Draugo“ administracijos patalpose galeistingosios seserys iš Šv. Kryžiaus ligoninės matuos kraujo spaudimą visiems, kas tik norės. Tuo prašoma pasinaudoti, nes ligoninė tai daro patarnaudama „Draugui“ — nemokamai.

x Juozas Namikas, Alės ir Vytautos Namikų sūnus, baigė Northern Illinois universitetą teisių mokyklą ir gavo daktaro (Juris Doctor) laipsnį. Jis anksčiau yra baigęs universitete žurnalistiką ir kurį laiką dirbo. Dabar dirbo ir studijavo, įsigydamas praktišką profesiją. Šiuo metu rengiasi valstybiniam advokato egzaminams. Jo tėvai Alė ir Vytautas Namikai yra skautų veikėjai, taigi ir sūnus priklausė skautams ir buvo visą laiką jų veiklus narys.

x Vincento Žvingilo, MIC, ir Tado Margio, MIC, brolių marijonų vienuoliško gyvenimo sukaktys buvo paminėtos liepos 17 d. (ne rugpjūčio 17 d., kaip klaidingai buvo parašyta „Drauge“ liepos 18 d. laidoje). Už klaidą atsiprašome.

x Iš Dainavos Jaunučių ateitininkų stovyklos autobusas atvyks atgal į Čikagą šį sekmadienį (liepos 21 d.) 2 val. p.p. prie Jaunimo Centro.

x Vidmantas Rapšys iš Downers Grove, Ill., su prenumerata atsiuntė ir 50 dol. aukų savai spaudai palaikyti. Vidmantą Rapšį laikome garbės prenumeratorium, o už auką nuoširdžiai dėkojame.

x Izabelė Stončienė, Chicago, Ill., lietuviškos visuomenės veikėja, apsilankė „Drauge“ administracijoje, atnaujino prenumeratą ir paliko 15 dol. aukų. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

x Dr. K. Aglinskas, Chicago, Ill., mokėdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo dar 22 dol. aukų savo spaudai stiprinti. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

x J. Žebrauskas, Chicago, Ill., atnaujindamas „Draugo“ prenumeratą, dar pridėjo aukų 22 dol. lietuviškai spaudai palaikyti. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

Mokslų ir kūrybos simpoziumo rengėjai, organizatoriai ir veikėjai po savo posėdžio. Iš kairės pirmoje eilėje: J. Rimkevičius, R. Vaitys, J. Bilėnas, J. Daugirdas, I. Kerelienė, B. Jaselskis ir N. Kupstaitė; antroje eilėje: A. Budrionienė, A. Grininė, N. Užbalienė, M. Marcinkienė, A. Katiškytė-Counsil ir A. Kerelis; trečioje eilėje: V. Jautokas, K. Ambrozaitis, V. Lapienė, A. Juodvalkis ir R. Sakadolskis.

Nuotr. J. Tamulaičio

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— Šaulių kuopa surengė Delhi, Ont., birželinių trėmimų minėjimą. Kuopos pirmininko pavaduotojui Gediminui Rugieniui iškelus Lietuvos ir Kanados vėlavas prie Šv. Kazimiero bažnyčios, Mišias atnašavo kun. L.

x Ateitininkų namuose Lemont prasidės Ateitininkų kongresas penktadienį, rugpjūčio 30 d. Tą dieną visos Ateitininkų federacijos sąjungos turės savo posėdžius. Ateitininkų kongresas bus Chicagoje rugpjūčio 30 - rugsėjo 2 d. Jis skirtas paminėti ateitininkų sąjūdžio 75 metų sukaktį.

x Studentai skautai: Gailė Eidukaitė, Saulius Eidukas, Linas Eitmanas iš N. Jersey, Renata Ramanauskaitė ir Edis Sabas, Dr. Vydūno studentams šelpti fondo siūnčiam, kaip stipendininkai, vieną savaitę dirbo Pasaulio lietuvių archyve. Visi dirbo pavyzdžiai. Archyvas studentams ir Fondui už didelę talką labai dėkingas.

x Salomėja Daulienė, Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkės pirmosios rinktinės ir veikli bendruomenininkė, po operacijos iš Šv. Kryžiaus ligoninės jau grįžo namo ir pamažu sveiksta savo namuose.

x Julius ir Paulina Mačiuliai iš Chicagos, Ill., aukojo „Draugui“ 20 dol. savai spaudai stiprinti. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

x Elena Kačinskienė, St. Petersburg, Fla., mokėdama „Draugo“ prenumeratą, pridėjo dar ir 27 dol. aukų savai spaudai palaikyti. Nuoširdžiai dėkojame.

x Birutė Zemaitienė iš Chicagos, Ill., mokėdama prenumeratą, pridėjo dar ir 20 dol. aukų „Draugo“ spaudai palaikyti. Nuoširdžiai už auką dėkojame.

x Nijolė Zelwinder, Rochester, Mich., nauja skaitytoja, mokėdama prenumeratą, pridėjo 21 dol. aukų savo spaudai palaikyti. Nuoširdžiai dėkojame.

x Leokadija Pačauskas, Union Pier, Mich., mokėdama prenumeratą, pridėjo dar ir 10 dol. aukų. Nuoširdžiai dėkojame už savo spaudos palaikymą.

x Alfonsas Smilgius, East Chicago, Ind., mokėdamas metinę prenumeratą, pridėjo 10 dol. aukų savo spaudai palaikyti. Nuoširdžiai dėkojame.

Kemėšis, skaitymas atliko Birutė Vytienė, aukas tautiniais drabužiais apsilankė šios nešė Monika Rimkienė ir Elena Jokubienė, Mišioms patarnavo šaulys Juozas Vitas. Akademinėje dalyje trumpą žodį tarė LB pirm. Jonas Lukšys, o pagrindinis kalbėtojas buvo svečias iš Toronto G. Senkus. Angliškai tas mintis perdavė viešnia iš Toronto Audronė Beržinytė. Kankinių atminimui vainikus padėjo Vanda Jakubickienė ir Bronė Vitienė.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės kultūros komisija surengė Kultūrinės veiklos seminarą gegužės 24-25-26 d., Toronte, Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seselių patalpose. Seminaro metu buvo sustota ir pažvelgta, kur mes šiandien stovime savo lietuviškos kultūros srityje; aptartos pagrindinės savybės, be kurių lietuviška kultūra neįmanoma; pramatyti būdai, kaip siekti tų vertybių vystymo; panagrinita galimybės gairių nustatymo lietuviškos kultūros vystymui. Visas seminaras vyko diskusinių būrelių būdu.

— A. a. Petronėlė Mekšrienė-Strimienė mirė Montrealyje ir palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios. Laidotuvėmis rūpinosi duklė Kristina, kuri vienintelė liko iš šeimos. Velionė buvo atvykusi į Montrealį prieš 57 metus ir buvo uoli Šv. Kazimiero parapijos veikėja ir palai-kytoja.

— Karo nusikaltėlių klausimą tirianti Deschenes komisija birželio 10 d. posėdžiavo Hull, Que., mieste. Iš lietuvių dalyvavo ir smarkiai argumentavo prof. dr. R. Vaštokas. Taip pat pasisakė žurnaliste Vida Zalnierūnaitė, kad Rytų Europos žmonių atidavimas A. Bielskiaus, pranešėja J. Nasvytytei. Pabai- goje „Aidas“ drauge su Cle-

velando vienetu drauge padainavo porą dainų, o pasikvietęs buvusius aidietes ir sol. V. Verikaitį, „Aidas“ dar padainavo „Lauksiu ateinant“. Minėjimas ir koncertas praėjo su dideliu pasisekimu.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės kultūros komisija surengė Kultūrinės veiklos seminarą gegužės 24-25-26 d., Toronte, Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seselių patalpose. Seminaro metu buvo sustota ir pažvelgta, kur mes šiandien stovime savo lietuviškos kultūros srityje; aptartos pagrindinės savybės, be kurių lietuviška kultūra neįmanoma; pramatyti būdai, kaip siekti tų vertybių vystymo; panagrinita galimybės gairių nustatymo lietuviškos kultūros vystymui. Visas seminaras vyko diskusinių būrelių būdu.

— A. a. Petronėlė Mekšrienė-Strimienė mirė Montrealyje ir palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios. Laidotuvėmis rūpinosi duklė Kristina, kuri vienintelė liko iš šeimos. Velionė buvo atvykusi į Montrealį prieš 57 metus ir buvo uoli Šv. Kazimiero parapijos veikėja ir palai-kytoja.

— Karo nusikaltėlių klausimą tirianti Deschenes komisija birželio 10 d. posėdžiavo Hull, Que., mieste. Iš lietuvių dalyvavo ir smarkiai argumentavo prof. dr. R. Vaštokas. Taip pat pasisakė žurnaliste Vida Zalnierūnaitė, kad Rytų Europos žmonių atidavimas A. Bielskiaus, pranešėja J. Nasvytytei. Pabai- goje „Aidas“ drauge su Cle-

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ATSIGAVO LABDARIŲ SĄJUNGA

Birželio 5 d. Šventos Šeimos viloje Orland Parke buvo suauktas Lietuvių Romos katalikų labdarių sąjungos susirinkimas. Pagal sąjungos teisinius reikalavimus, susirinkimas buvo suauktas labdarių sąjungos amžinųjų narių, jų tarpe Marijonų, Moterų sąjungos, Katalikų federacijos ir kitų. Susirinkime dalyvavo daugiau kaip 50 žmonių.

Apie dabartinę Šventos Šeimos vilos veiklą išsamų pranešimą davė Vilos administratorė ses. Genovaitė Kripaitė. Ilgametis Vilos kapelionas ir reikalų vedėjas kun. St. Adominas su dalyviais pasidalino Vilos įkūrimo istorija ir vystymosi eiga. Dalyviai gana entuziastingai jungėsi į pokalbį, keldami klausimus apie dabartinę vilos padėtį ir jos ateitį. Susirinkimas buvo pajavairintas istoriniu filmu, susuktu buvusio

baltijo liudininkai būtų apklausinėjami Kanadoje, o jei negali atvykti, tai Kanados ambasadoje. Žydų advokatas D. Matas su tuo nesutiko, laikydamas teisėtai sovietų dokumentus, nors ir falsifikuotus. Prof. Vaštokas turėjo pasikalbėjimą su žydų advokatu ir smarkiai argumentavo apie teisės dalykus laisvuose kraštuose ir Sovietų Sąjungoje. Taip Sovietai jau apgaudinėja JAV-bių OSI įstaiga.

— Elzė Jankutė, Klaipėdos krašto veikėja Martyno Jankaus duklė, peržengusi 90 metų amžiaus slenkstį, reikalinga nuolatinės priežiūros ir slaugymo. Ji yra ligoninėje, nors dar gali megzti ir skaityti.

— I etninių Ontario grupių tarybą premjeras F. Milleris paskyrė Ramunę Sakalaitę-Jonaitienę. Anksčiau toje taryboje lietuviams atstovavo adv. Joana Kauraitė-Lasienė. Ta taryba turi tik patariamąjį balsą.

— A. a. Ona Stočkutė-Pajarskienė po ilgos ligos mirė gegužės 26 d. Hamiltone. Velionė buvo gera Aušros Vartų parapietė, lietuviškų renginių rėmėja ir lankytoja. Nulūdimė liko vyras Feliksas Pajarskas, duklė Dalia Peddė, seserys ir Petrė Abramaitienė ir Teresė Alenskaitienė, broliai Vladas ir Jonas Stočkai. Jos vyras taip pat sunkiai serga ir reikalingas nuolatinės globos.

— A. a. Viktoras Lagunevičius, nuvažiavęs atostogų Anglijon, birželio 10 d. ten mirė. Liko žmona, kuri buvo kartu ten nuvažiavusi ir sutvarkė laidotuves. Sūnus liko Toronte.

Labdarių sąjungos pirm. Blažiejaus Kazlauskos. Profesionaliai paruoštame filme atsispindėjo Labdarių sąjungos veikėjai ir viloje vykdomas darbas. Matėsi vilos kūrėjai Leonardas Šimutis, Antanas Valionis, kun. Anicetas Linkus, dr. S. Brenza, prel. Ignas Albavičius, Lietuvos gen. konsulas dr. Petras Daužvardis, dr. Juozas Meškauskas, kun. St. Adominas su tėveliais, filmuotojas Kazlauskas ir kiti.

Susirinkime dar kalbėjo inž. Antanas Rudis, Jr., dr. Vytenis Damušis, LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Danguolė Valentinaite, dr. Linas Sidrys, Eleonora Radvilienė, Algis Kazlauskas, Susirinkimas išrinko šiuos asmenis į Labdarių sąjungos direktorius: Stasj Piežą, dr. Leonardą Šimutį, Antaną Rudį, Jr., kun. Stasj Adominą, dr. Liną Sidrį, dr. Beniū Grigaliūną, Algį Kazlauską, dr. Arūną Liulevičių, Mečj Šilkaitį, Vytautą Soliūną, dr. Algį Mockaitį. Susirinkimas užtikrino šios organizacijos tolimesnį gyvastingumą ir jos kūrėjų pradėtų darbų tęstinumą. Kun. St. Adominas baigė susirinkimą malda. — Kor.

RAMOVENŲ IŠVYKA

Apie septyniadešimt metų nuo Chicagos prie Michigan City miestelio yra gražus parkas, vadinamas International Friendship Garden. Tai ypatingai gražia gamta apdovanotas kampelis: gėlynai, šimtamečiai medžiai, vėsus, gaivinantys oras ir karščiausia diena.

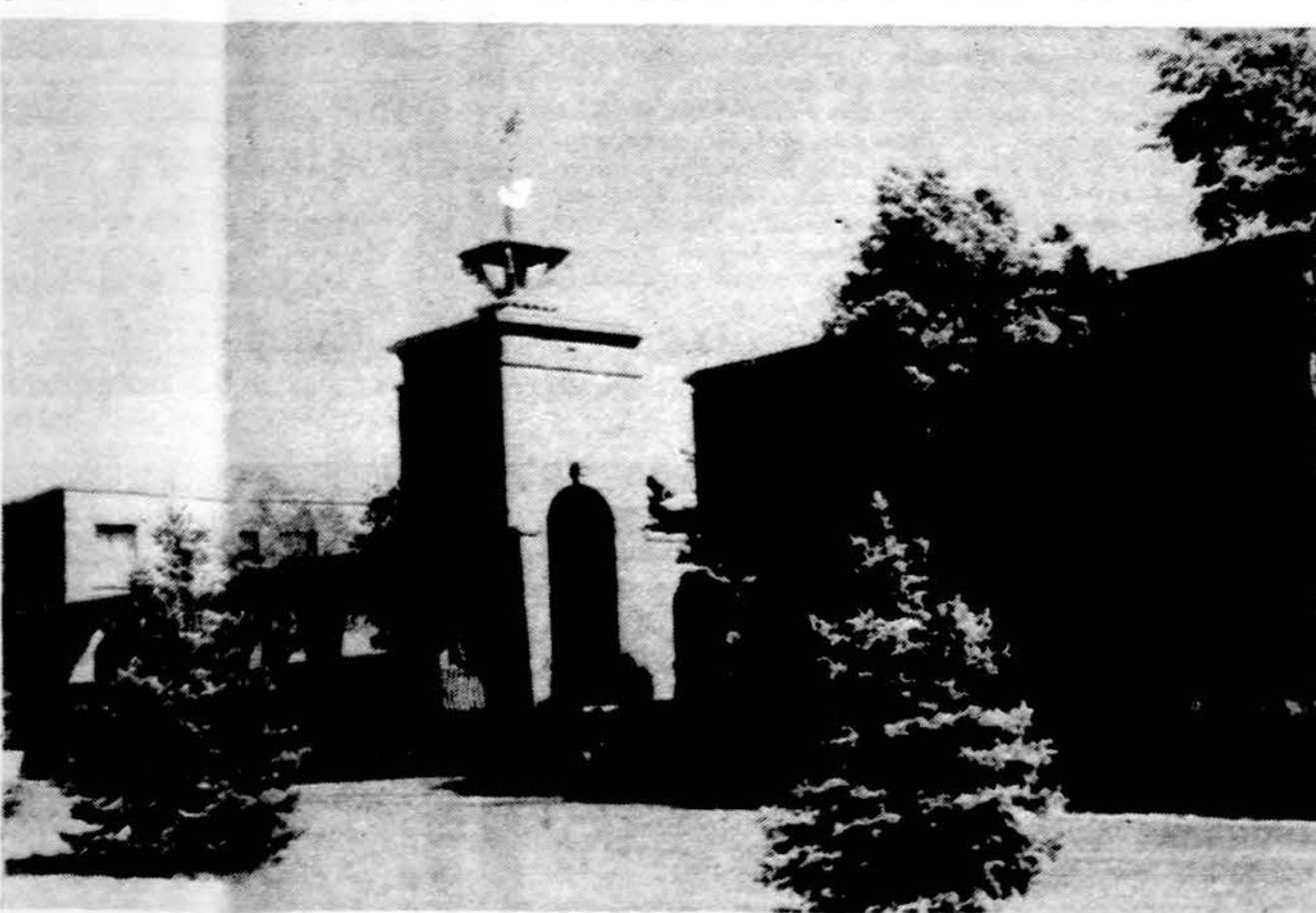
Tame parke daugelis tautų turi kokį nors tautinį simbolį bei skirtoje vietoje. Tokį simbolį turi ir lietuviai. Tai nepriklausomos laisvos Lietuvos prezidento A. Smetonos 1941 m. spalio 12 dieną pasodinta eglutė. Ši eglutė nėra vien šio parko puošmena ar tik akimis pasigrožėti objektas. Ši eglutė tai gyvas simbolis, kuris primena mums Lietuvą, jos tradicijas, čia gaunama dvasinės pasipirties išlaikyti lietuviams, branginti savo tėvų kalbą.

Eglutė auga ir žaliuoja. Nuo mūsų priklausys, ar ilgai ši vieta simbolizuos dvasinį lietuvių lietuviškumą, kaip ilgai lietuvis lankysis čia ir vis bus jam dvasinis stiprybės šaltinis.

Chicagos ramovėnai, perėmę tvarkyti ir saugoti šį lietuviams skirtą kampelį, pasodino dar porą eglučių, skirtų prisiminti kitiems dviems buvusiems Lietuvos prezidentams: K. Griniui ir A. Stulginskiui, o prie tų eglučių pastatė cemento sulpelius su įrašais, kam tos eglutės dedikuotos. Chicagos ramovėnai jau daugelį metų kasmet lankosi šiame parke ir prie eglučių atlieka tam tikras apeigas: pakeliam tautinę vėliavą, kas nors iš vadovų taria trumpą žodį, giedam maldą Marija Marija, padedam prie paminklėlių gėlių, giedam Tautos himną.

Šią vasarą išvyka į International Friendship Garden bus liepos 28 dieną, sekmadienį. Šiame parke įamžintas mūsų laisvos Lietuvos prezidentų atminimas akivaizdžiai liudija istorinį Lietuvos palikimą. Todėl ši vieta brangi ne vien buvusiems kariams ramovėnams, bet brangi, gerbtina ir lankytina visiems lietuviams patriotams. Todėl ramovėnai į šią rengiamą išvyką į International Friendship Garden liepos 28 dieną (pradžią 12 val. Chicagos laiku) kviečia visą lietuvišką visuomenę, ypač sau artimos ideologijos organizacijas — savonius kūrėjus, šaulius, birutininkes ir Lietuvių Moterų federacijų klubų nares ir visą lietuvių jaunimą.

K. J.

Marijonų vienuolynas prie „Draugo“ ir sodelis, kuriame šį sekmadienį, liepos 21 d., bus „Draugo“ metinė gegužinė.